Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Rosenkrantz, Palle.
Titel | Title:	Nattens Dronning : Rococo-Skuespil.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Schubothe, 1905
Fysiske størrelse | Physical extent:	81 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

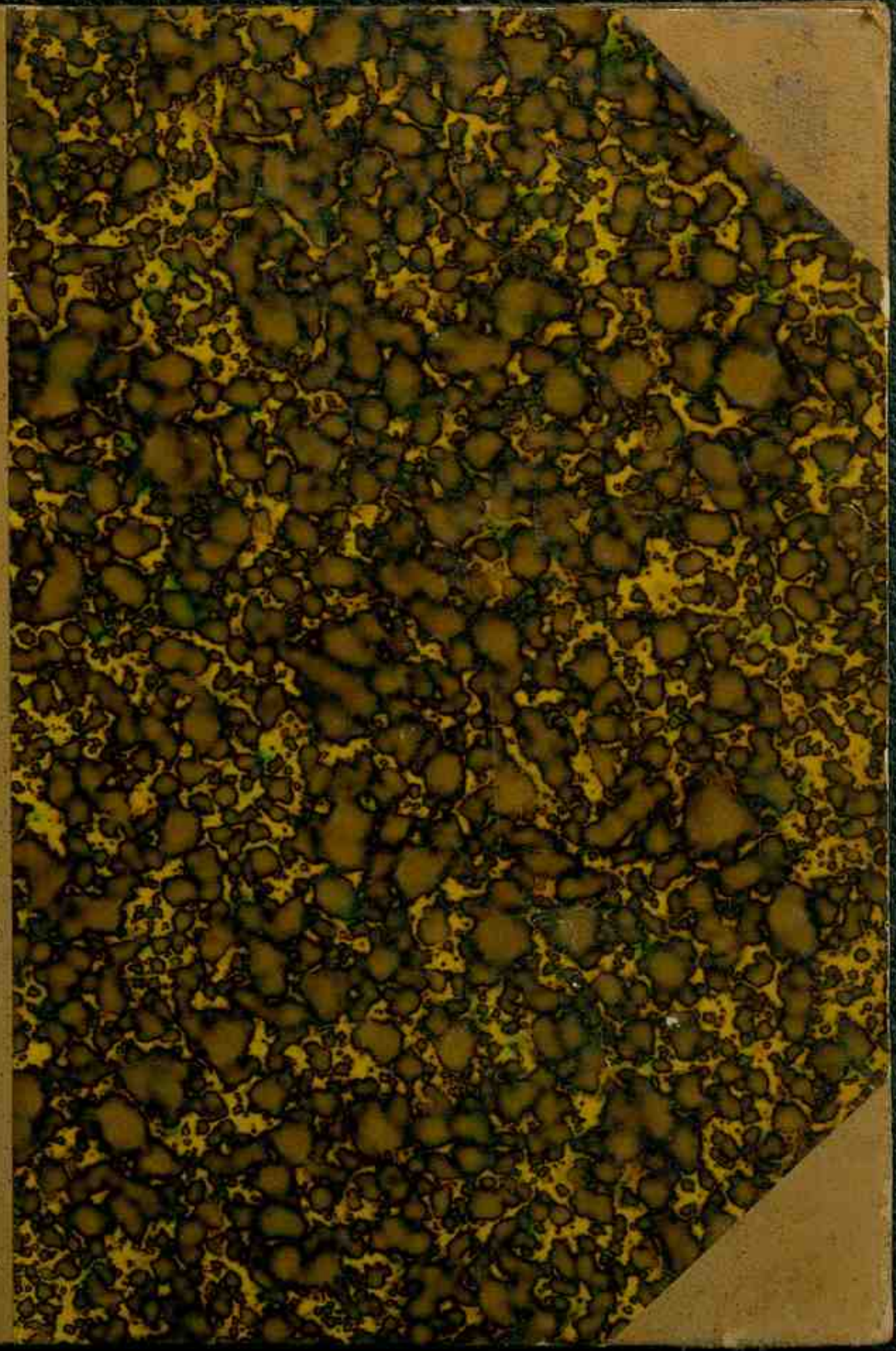

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130022955056

PALLE ROSENKRANTZ

NATTENS DRONNING

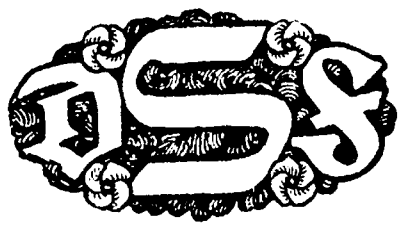

1905-h. 2247-

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

NATTENS DRONNING

DEKORATIONEN AF HANS TEGNER

OPLAG: 2000 EKSEMPLARER

KØBENHAVN 1905.

PALLE ROSENKRANTZ

NATTENS DRONNING

ROCOCO-SKUESPIL

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

J. COHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH).

FORORD

I Efteraaret 1903 udgav Frk. v. d. Lyhe Zernichow paa Det Schubotheske Forlag en Roman kaldet »*Støvlet Kathrine*«, der behandlede en Episode af de danske Kongers Historie. Bogen vakte Opsigt, og Forfatterinden henvendte sig til mig og bad mig være hende behjælpelig med at dramatisere Romanen. Jeg lovede dette, og til Julen s. A. kunde jeg forelægge en af vore betydeligste Skuespillerinder et Rococo-Skuespil, der helt var bygget paa Frk. Zernichows Roman i en Bearbejdelse, der næsten udelukkende skyldtes mig. Arbejdet behagede og blev antaget til Opførelse, men saa skete det mærkelige, at Censuren forbød Opførelsen. Der blev gjort, hvad der kunde gøres, men Forbudet opretholdtes og var ikke til at komme udenom. Et Personskifte indenfor Institutionen ændrede ikke Forholdet. Arbejdet var imidlertid gjort, og da man ikke ønskede at opføre Skuespillet, efterat den lokale Farve var taget bort, syntes det spildt.

Opgive det vilde jeg imidlertid ikke. Jeg omarbejdede det meget væsentligt, indlagde saaledes en hel ny Akt, Scenen med Træhesten, hvilken Idé jeg skyldte Censor Professor Vilhelm Møller, efter hvis Antydninger jeg udarbejdede Akten. Og til Arbejdet, der først udførtes efter hans Død, er saaledes for mig knyttet Mindet om en fin og elskværdig Embedsmand.

Jeg er ogsaa under Udarbejdelsen kommet langt bort fra Frk. Zernichows Roman, men ikke desto mindre er en Del Repliker i første Akt ligesom Sceneriet og en Del af Kongens Repliker i fjerde Akt direkte taget af hendes Bog. Jeg kan derfor ikke betegne Arbejdet som udelukkende *mit*. Dog er Anne Kathrines Person bleven en hel anden lige som ogsaa hele Skuespillet mere er blevet et Art Forbud om de store blodige Begivenheder, hvormed Rococotiden afsluttedes end en Rococo-Komedie, som det oprindelig var. Derfor har jeg, da Forlaget, som udgav Romanen, velvilligt har tilbudt at udgive mit Skuespil, ment at burde lade det udkomme under mit Navn efter Aftale med Romanens Forfatterinde.

Havde jeg ment, at Skuespillet kun havde Interesse som Underholdning for et Publikum, der sætter Pris paa Kgl. *cronique scandaleuse,* vilde jeg ikke have skrevet det, og det er denne min Opfattelse, der har været bestemmende for, at jeg helt har udeladt det positiv historiske af Bearbejdelsen.

Forf.

PERSONERNE

KONGEN.
DRONNINGEN.
OVERHOFMESTERINDEN.

OVERKAMMERHERREN.
KONSEILSPRÆSIDENTEN.
ADMIRALITETSPRÆSIDENTEN.
OVERSEKRETÆREN.
ORDENSKANSLEREN.
1. KOLLEGIEPRÆSIDENT.
2. do.
BARON STERNBURG.
KABINETSSEKRETÆREN.
} Kongens Konseil.

GREV KONRAHT.
KAPTAJN ENEVOLDT.
LØJTNANT OSBORN.
HS. NAADE GREVEN AF OELBURG.
LIVLÆGEN.
} Af Kongens Suite.

ANNE KATHRINE MØHL
SKRÆDER MØHL.
MADAM STOLZE, Anne Kathrines Tyende.
MATHIAS, en Bondemand, siden Kongens Kammertjener.
EN GAMMEL KONE.
MEUTEVOGTEREN.
KONGENS FORVALTER, PAGER, HOFFOLK, SOLDATER, JAGTBETJENTE OG BORGERFOLK.
EN PAGE.
EN LILLE PIGE.

Handlingen foregaar i Rococotiden i et lille Kongerige.

1. Akt hos Anne Kathrine Møhl.
2. Akt paa Meutegaarden ved Slottets Dyrehave.
3. Akt i Tronsalen paa Slottet.
4. Akt i Kongens Sovegemak.

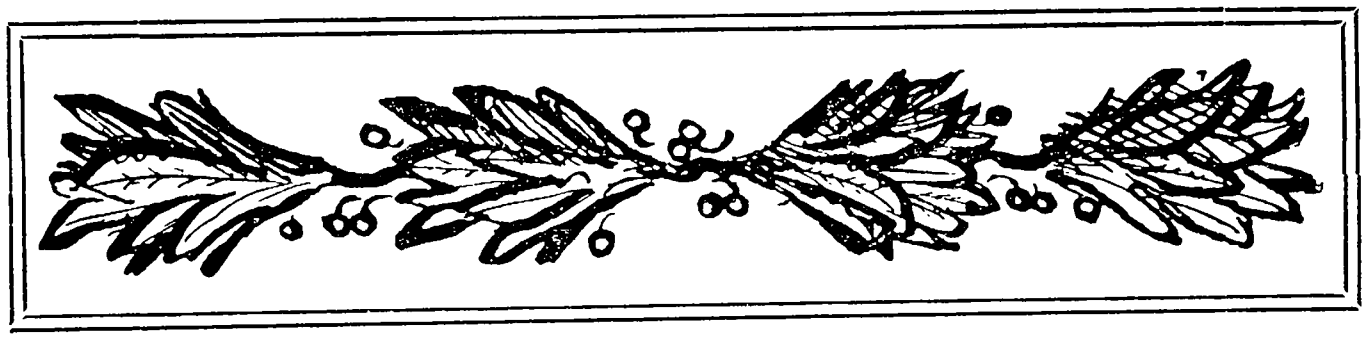

FØRSTE AKT

I Anne Kathrines Hus paa Springvandstorvet. En ret rummelig Stue udstyret med et Virvar af Møbler og Nips dog ikke uden Smag, men højst uensartet. Til højre en lang Væg med Billeder og et Spinet op ad Væggen. Til venstre to Vinduer ud til Pladsen. Eftermiddagssol. I Baggrunden en Fløjdør, der er aaben, der ses et Soveværelse med en bred Seng med lette Drapperier. I det Tæppet gaar op sidder Anne Kathrine med en Guitar og stemmer den. Madam Stolze, en trivelig, rødnæset Kone, staar lænet til en af Stuens højryggede Stole. Solen falder ind ad Vinduet, paa Bordet en Vinkaraffe og to halvtømte Glas.

Første Scene

MDM. STOLZE. Ja Jøsses — ja — det unge Blod, det unge Blod, men hendes Naade Dronningen er kun 20 Aar, det maa regnes med.

ANNE KATHRINE. Du husker mig, Stolze, da vi to mødtes første Gang, det var mit første Aar paa Theatret. En grim, knoglet Tøs med store Sko og skæve Hæle — husker du, Stolze, en blegnæbet Bagtrappetøs, forsulten og gusten, som du spillede Spinet for, naar hun skulde lære at danse.

MDM. STOLZE. Jomfruen var svært afpillet — men Huldet kom jo siden. Hendes Naade Dronningen er særdeles buttet, naa ja, det har sine Aarsager vel.

ANNE KATHRINE. Hun er pakket ind i Bomuld og dægget for fra sin Barndom, har danset paa Roser som Poeterne sige, mens en anden en, Utsch. Hs. Majestæt elsker hende ikke.

MDM. STOLZE. De siger Nej — det siger Overhofmesterinden . . ., men det ved Jomfruen meget bedre, end som jeg. Herrerne her hører jo alle til Hoffet, baade Hs. Naade Greven, Jomfruens naadige Beskytter og Grev Konrath, Gud forlade ham hans Skarnsstreger og Kammerjunker Enevoldt . . .

ANNE KATHRINE. Og hele Meuten — Potz Sapperment, hvor de Karle keder mig.

MDM. STOLZE. Saadant noget maa Jomfruen slet ikke sige — Herrerne er meget gavnmilde, meget naadige naar blot de ikke er rusede, for saa er de ikke altid saa nemme. Men hvad skal man sige. Det er jo Adelens Rettighed og højsalig Majestæten holdt jo ogsaa af et Bæger sød Vin.

ANNE KATHRINE. Kongen drikker ikke.

MDM. STOLZE. Nej, paa det Lag, skal han jo være mest maadeholdende, men hvad de skønne Damer anbelanger . . .

ANNE KATHRINE. Kongen er smuk som en Prins i Æventyret.

MDM. STOLZE. Aa hvad, Hs. Majestæt er svært klein i det.

ANNE KATHRINE. Kongen er smuk.

MDM. STOLZE. Hver sin Lyst. Her kommer Herrer, der er meget smukkere.

ANNE KATHRINE. Men det er ikke Kongen.

MDM. STOLZE. Nej, det er det jo ikke, men de er rige og gavnmilde.

ANNE KATHRINE. Enevoldt sagde i Gaar, at Hs. Majestæt havde fattet et dødeligt Had til Overhofmesterinden. Kan Du forstaa det, Stolze, at man ægger Kongens Vrede. En Konges Vrede maa være noget frygteligt at ægge.

Nej, ægge en Konges Kærlighed — en Konges Kærlighed er en Verden. Det lede, gamle Spektakel.

MDM. STOLZE. Det maa Jomfruen sige en Gang til. Det lede Spektakel viste mig Døren i Fjor, inden hun blev ophøjet. Og jeg søgte hende med fuld Ret — med god, fuld Ret. Hun viste mig ned ad Trappen, mig, som har kendt bedre Dage, mig hvis Fader . . .

ANNE KATHRINE. Herregud, Stolze, skal vi nu igen have hendes Fader. — Du skal tage Exempel efter mig, Stolze. Jeg taler aldrig om min Fader og endda en Prins, Prins af Blodet — min kærlige, gode Fader — som Døden tog, inden han kunde faa sørget for sin Datter. — Naa — jeg taler ikke om ham — jeg taler kun om mig selv, for jeg er jeg, og kun jeg, jeg, jeg, alene, men stærk Stolze, svært stærk. Jeg skal tvinge den gamle Havgasse deroppe til at kalde dig Søster, Stolze, Datter af Geheimeraaden, hendes Fader, som du er. Jo, vi er fine Stolze — nom de diable, vi er fine skønt der hænger lidt Smuds ved os begge to. En Draabe, Du! Drikker — tag det saa væk. Geheimeraadinde Stolze, født ligemeget hvad. Nu vil Hds. Naade Kathrine sove, før Mandfolkene kommer. Hun kaster sig paa Løjbænken. *La reine des nuits* som de Karle kalder mig, men bi, Messieurs, kan hænde min Dag kommer.

Anden Scene

Stolze gaar. Anne Kathrine ligger lidt paa Løjbænken, saa træder Enevoldt ind, hun har lukket Øjnene, han træder hen til hende og staar et Øjeblik og betragter hende, saa bøjer han sig ned og kysser hende.

ANNE KATHRINE. Du har drukket, Enevoldt.

ENEVOLDT. Kun ganske lidt — en Antydning.

ANNE KATHRINE. Er du ædru?

ENEVOLDT. Parfaitement.

ANNE KATHRINE. Sæt dig saa hen i Stolen der. Jeg vil sove.

ENEVOLDT. Kys mig først, min dejlige Dukke.

ANNE KATHRINE. Værsaaartig. — Nu sover vi — tu m'embêtes, hedder det ikke det? — Du keder mig, Du er morsomst, naar Du er drukken.

ENEVOLDT. Min Naadige er meget unaadig. Godt, saa faar Du ikke Nyheden.

ANNE KATHRINE. Jeres dumme Hofnyheder keder mig ligesaameget som Du.

ENEVOLDT. Da tør jeg holde en Dukat paa, at denne ikke vil kede dig.

ANNE KATHRINE. Gør det ikke, Du taber, Du har ikke Raad til at tabe, Stakkel. Kønne Mandfolk er fattige gemenligvis.

ENEVOLDT. Viseligt indrettet af Skaberen — de hæslige klarer sig nok uden Skønheden. Som Hs. Majestæt for Exempel. Han ligner en 6 Ugers Spædekalv og alle Hoffets Damer med den buttede Fru Ida og den slanke Frk. Emilia i Spidsen toppes om at hoppe i Seng til ham.

ANNE KATHRINE. Kongen er smuk.

ENEVOLDT. Der ser Du selv — Du finder ham charmant. Nu faar vi se, om det bliver gensidigt.

ANNE KATHRINE. Hvad fabler Du om, Kongen har aldrig set mig.

ENEVOLDT. Aa hvad — det kunde være, Du havde en Ven, der vilde dig det godt.

ANNE KATHRINE. Jeg har Venner — men ingen Ven.

ENEVOLDT. Hvad regner Du mig for?

ANNE KATHRINE. Dig — oprigtig talt for en kostbar

Kaprice, en smuk og stærk Dreng er Du, Ven! om jeg kom i den dybeste Nød, Du gjorde ikke et Skridt for mig — ikke et Skridt, der ikke førte til min Seng.

ENEVOLDT. Du tager fejl, parole d'honneur —

ANNE KATHRINE. Hold Mund eller tal om Kongen.

ENEVOLDT. Du fortjener slet ikke, at jeg fortæller dig Nyheden. —

ANNE KATHRINE. Saa lad være.

ENEVOLDT. Hvad faar jeg for den?

ANNE KATHRINE. Hvad plejer Du at faa?

ENEVOLDT. Naa — Nyheden er den, om et Kvarter staar Hs. Majestæt, vor allernaadigste Konge, i denne Stue.

ANNE KATHRINE springer op. Hvad siger Du — Kongen her, hos mig — Du lyver.

ENEVOLDT. Se, se, det gav nok Smæld i den Smaa —

ANNE KATHRINE slænger sig igen. Cela m'est complet ligegyldigt —

ENEVOLDT. Complètement égal hedder det, skab dig ikke —

ANNE KATHRINE. Du vil fixere mig.

ENEVOLDT. Jeg sværger — nu ved Du det altsaa, bered dig paa Hovedslaget. Det gælder at vinde Slaget strax. Udrustning, et Par fyrige Øjne, vêtement, det mindst mulige.

ANNE KATHRINE rejser sig langsomt. Kommer Kongen herop i Aften — alene?

ENEVOLDT. Alene — vel ikke, Konraht og jeg introducerer ham, men han gaar vel alene. Du kan takke mig for Ideen, mig og Din gamle Faun, Greven. Han finder dig for kostbar, tror jeg, han vil cedere dig til Majestæten. Bær dig nu fornuftig ad og din Lykke er gjort. Kongen er embêté, naar det gælder Fruentimmer.

ANNE KATHRINE. Tak for dine Raad, de er overflødige.

ENEVOLDT. Sikkert — Du er langt klogere end jeg — men du glemmer mig vel ikke dette, ma petite.

ANNE KATHRINE. Vi skal huske Dem M. le gentilhomme de la chambre —, vor Sovekammerjunker.

ENEVOLDT. Bravo, Deres Naade — bravissima —

ANNE KATHRINE. Gaa nu —

ENEVOLDT. Skal Lammet pyntes?

ANNE KATHRINE. Lammet skal pyntes.

ENEVOLDT. Ikke for meget — seulement une idée.

ANNE KATHRINE. Gaa. —

ENEVOLDT. Først et Kys min Naadige.

ANNE KATHRINE rækker ham Haanden, han skyder den til Side, tager hende om Livet og kysser hende paa Halsen, hun staar rolig, som i Tanker, han gaar.

Tredje Scene

Anne Kathrine, derefter Stolze og Skræderen.

ANNE KATHRINE. Kongen — Prinsen fra Eventyrlandet — kaster sig paa Løjbænken, smilende. Nu kører Prinsen, han kører lige til Prinsessens Slot. Og i Slottet er der Silke og Guld og Ædelstene og Lys og alt muligt dejligt. Og Prinsen træder ind, han er saa smuk og fin med Guldkrone paa, og han smiler og rækker Haanden ud mod Prinsessen. Bonjour, ma princesse, comme vous êtes belle og hvor jeg elsker Dem. Je vous aime, aime — aime.

Stolze er traadt ind med Skræderen Möhl, laset, forsviret med et tolvaars Pigebarn i Haanden.

ANNE KATHRINE farer op. Hvad vil denne Mand — hvad vil han — det er ikke min Fader. Jeg er Prinsessen, bort siger jeg, bort — denne skrækkelige Mand maa bort.

SKRÆDEREN. Jeg beder undskylde, Anne Kathrine, vi

har ikke en Styver i Huset, Kællingen ligger syg og Ungerne sulter. Ulrik er sprunget Soldat, og Tøsen er . . . indrulleret i Madam Duses Armee.

ANNE KATHRINE rejser sig helt. Gaa — siger jeg, gaa.

SKRÆDEREN. Hvor kan Du nænne det mod din egen Fa'er.

ANNE KATHRINE. Fa'er — Han er ikke min Fa'er — det ved han selv. Jeg er en Slegfredunge, har han sagt saa tidt, hører han, som han har tærsket med sin Spandrem saa Blodet drev af min Krop, slængt mig flæbende hen i Kludebunken og røvet de fine Klæder, mine Plejeforældre gav mig. Han og hans drukne Kælling, der var min Moder. Jeg hader ham og hans Slæng, som han hadede Ungen, som han slog og sultede, tvang til at sælge sig for en Bid Brød til sig selv og en Pægl Brændevin til ham. Pak han sig. Herut.

SKRÆDEREN. Barnet skælver af Sult, det er saa grumme smaat for os alle sammen. Der staar i Skriften, Du skal gengælde ondt med godt, salig er det at give.

ANNE KATHRINE. Han har nok lært Skriftsteder, har han læst dem i Paradiset i sin skidne Kippe? Ungen skælver, siger han. Kymrede han sig om, at jeg skjalv, kymrede han sig om, at jeg sultede og græd. Lad Tøsen sælge sig til en gammel Vellystning, det gjorde jeg før jeg var mandbar. Pak han sig bort.

SKRÆDEREN. En led Tingest var Du alle Dage, en led Unge uden en god Tanke. Men det vil blive dig gengældt, Du vil blive slæbt til Pælen og strøget til Kagen, din Taske, til Spot og Skam for dine hæderlige, men fattige Forældre.

ANNE KATHRINE. Tvi dig — gaa.

BARNET. Jeg er saa sulten Kathrine — jeg er saa sulten —

ANNE KATHRINE. Ud med Jer.

BARNET. Uh, Du lede Horeprinsesse. Trækker Manden ud, Stolze skubber ham ud ad Døren, man hører ham bande.

ANNE KATHRINE tager sig til Hovedet. Fortiden — Fortiden er død — lidt efter. Kongen kommer. Hun gaar hastigt mod Sovekammeret og trækker Forhænget til bag sig.

Fjerde Scene.

Mdm. Stolze, Anne Kathrine i Sovekammeret.

ANNE KATHRINE. Hvem er det?

MDM. STOLZE. Mig Jomfru.

ANNE KATHRINE. Den Mand lukker Du ikke ind mere, om Du vil forblive i mit Brød.

MDM. STOLZE. Jomfruen er saa haard ved ham.

ANNE KATHRINE ind i Peignoir. Den Mand har dræbt mig, medens jeg var Barn. Sultet og tærsket det gode i mig ihjel, forstaar Du. Om jeg kunde frelse hans Liv med en Styver, jeg lod ham dø.

MDM. STOLZE. Men Barnet da.

ANNE KATHRINE. Barnet — i de Dage var Børnene ligesaa onde mod mig, som han og hans Kælling. Jeg hader dem — hører hun, jeg hader dem. Jeg vil ikke se dem.

MDM. STOLZE. Det er ukristeligt at hade.

ANNE KATHRINE. Det har været min Lod at saa Had. Jeg har lært Hadet af de andre. Hvor jeg har været i Verden, har de andre hadet mig, som de hader mig endnu. Tøsene i Gyden, Spidsborgerne paa Torvet og Kipperne og de pudrede Narre deroppe paa Slottet, naar

de vaander sig under min Haan. Men de har lært mig Hadet . . . grundig — det kan jeg.

Jeg har en Gang været en god lille Pige, da jeg som Barn, før min Faders Død var i en fin Mands Hus. Men da han døde uden at efterlade sig noget, stødte mine Plejeforældre mig ud i Hadet, ned til de Folk der, ud til min Skæbne. Jeg kan ikke tilgive de Mennesker, Stolze. Nej, Nej, Nej.

Que diable m'importe! Stolze, i Dag kommer Kongen til mig, hører hun Kongen, Sa Majesté le roi. — Og der begynder en ny Dag — en ny straalende Dag.

MDM. STOLZE. Men Jøsses, Gud bevares vel, hvad siger Jomfruen. Kongen — vor allernaadigste Konge.

ANNE KATHRINE. Kongen — han, der maatte komme — han kommer. Skynd sig, han kommer snart; jeg skal klædes om.

MDM. STOLZE. Vil Jomfruen, jeg skal tage den Gyldenstykkes med Nedskæring for og bag, eller . . . . .

ANNE KATHRINE. Tag den lyse glatte Kjole, jeg havde paa, da Enevoldt og jeg tog til Kilden i Sommer som Borgerfolk — den lyse glatte med de røde Sløjfer.

MDM. STOLZE. Ih, men i den Kjole ligner Jomfruen jo et spædt Barn — og Kongen kommer. Man skal jo pynte sig for Kongen. Nu, hvor Jomfruen reder Haaret ned, det skal jo sættes op à la modisk.

ANNE KATHRINE. Gør som jeg siger — hent Kjolen —.

MDM. STOLZE ud.

ANNE KATHRINE for Spejlet, reder sit Haar. — Saaledes, smiler — bonjour, mon prince — bonjour, ma belle.

MDM. STOLZE med Kjolen.

ANNE KATHRINE. Godt — Pas hun Døren, saa klæder

jeg mig om. Jeg er ikke hjemme for nogen stolt uden for Kongen.

Femte Scene

Stolze. Kongen indhyllet i en stor Kappe. Konraht, Enevoldt og Osborn.

KONRAHT. Bonsoir, Madame — er hendes Herskab hjemme.

MDM. STOLZE. Jomfruen klæder sig.

OSBORN. Jomfruen er godt — Mademoiselle s'habille, hun klæder sig paa for os, Deres Majestæt, — vi faar se la différence.

ENEVOLDT. Var din Mund, Osborn, Kathrine er raskere i Munden end Du.

KONGEN har staaet og set paa Stolze. Hvor kender jeg det gamle Fugleskræmsel fra.

MDM. STOLZE nejer. Gud bevare Ds. Majestæt.

KONGEN. Hvor Pokker kender jeg det Fjæs fra. Hvem var hendes Fader?

KONRAHT. Naa, frem med Lektien, Madam Stolze — Hendes parents —

MDM. STOLZE forlegen.

KONGEN. Er hun stum, Madame.

KONRAHT. Tout au contraire, der findes ikke bedre Kaje i Hovedstaden end Madam Stolzes, naar hun faar Kværnen i Gang.

ENEVOLDT. Madam Stolze er ud af Rigets første Adel. Hendes Fader var soi disant afledne Hr. Geheimeraad — assez dit, hun er et Ungdomsfejltrin af den korrekte Diplomat, et Gehejme-Stykke, dateret Anno 1720. Det er en fornemme Dame — une soeur chérie til Overhofmesterinden.

KONGEN. Potz tausend — en Søster til m'amie — Ja,

min Salighed, hun ligner det kære Menneske — Mes amis — retournons, lad os gaa. Den Familie dégoûterer mig. Den gode Mademoiselle kunde til sin Métier have valgt en mindre dégoûtant Personnage.

KONRAHT. Stolze, hun falder ikke i Kongens Smag.

MDM. STOLZE. Men, Deres Majestæt se i Naade til mig.

ENEVOLDT. Hvad det anbelanger, kunde en Holberg med Lethed have anbragt denne Magdalone i sine Komedier; thi bedre Koblerske end denne findes ikke i den ganske Stad.

KONGEN ser paa hende. Hendes Fysiognomi mishager mig.

MDM. STOLZE nejer fortvivlet.

KONGEN. Men hendes Lader er behageligere end den andens. Hvor bliver den skønne Lucretia af? Efter Tiden maa hun enten blive særdeles vel paaklædt eller særdeles behagelig afklædt.

Sjette Scene

De forrige. Anne Kathrine træder ind, hun er klædt i en tarvelig, hvid Kjole med Baandsløjfer, hendes Haar er sat som en ung Piges, hendes Blik nedslaget, hun rødmer dybt og bliver staaende foran Kongen, idet hun nejer dybt.

KONGEN bliver staaende dybt betaget, tavs og stirrer paa hende.

KONRAHT. Vor allernaadigste og alleramusanteste Konge ønsker at gøre Residentsstadens allervittigste og berømteste Dame d'amour, Kathrine den første, Dronning til de lykkeligste Nætter, sin Opvartning.

KONGEN. Men hun er jo bedaarende, den Smaa — un ange, en ren Engel.

OSBORN. Man ser, at hun har været ved Skuespillet, hun spiller sin Rolle perfect, jeg har ma foi endnu aldrig set hende faire l'Agnès.

ENEVOLDT. Men det klæder hende allerkærest.

KONRAHT. Ethvert Fruentimmer er født Actrice. Jo mere Rollen er ude af deres Karakter des bedre — les extrêmes se touchent.

ENEVOLDT. Se le petit Monarque — han spiller ma foi ikke Komedie, han er tout à fait épris.

KONRAHT. Tys.

KONGEN har staaet og stirret paa Anne Kathrine, han tager hendes Haand og kysser den. Allerkæreste, allerskønneste — bonjour, ma petite princesse, comme vous êtes belle —

ANNE KATHRINE ser paa ham. Bonjour, mon prince, comme vous êtes belle.

KONRAHT. Det hedder beau, Kathrine.

KONGEN. Hold Din Mund, Konraht — fra hendes Rosenlæber lyder det sletteste Fransk bedaarende, allerkæreste.

ANNE KATHRINE. Vil Deres Majestæt værdiges at tage Plads.

KONGEN. Tak — Tak.

ANNE KATHRINE. Hvad tør jeg byde Deres Majestæt?

KONGEN. Dine Rosenlæber.

ANNE KATHRINE. Det er for ringe Kost for saa høj en Mund. Sæk eller sød spansk Vin.

KONGEN. Hvad Du vil til de Karle der — de fylder sig ligegodt med alt. Mig skal Du kun byde Honning fra Dine skønne Rosenlæber.

KONRAHT til Enevoldt. Der ageres Komedie — ma foi, den smaa er bedaarende.

ENEVOLDT. Vi kender hende for godt, Du.

KONRAHT. Kender Du hende saaledes — en Juvel — en Kronjuvel paa min Ære.

OSBORN. Faar vi noget at drikke.

ANNE KATHRINE. Løjtnant Osborn faar henvende sig paa en Kro, om Hr. Løjtnanten ønsker at kræve ind. Mit Hus er ingen Kippe.

OSBORN. Da er her ellers . . . .

KONGEN. Hold Mund, ved han ikke, hvorledes det anstaar sig for en Adelsmand at tale til en Dame. Skal vi lære vore Officerer mores.

OSBORN bider sig i Læben.

KONRAHT. Det er den rene Hoftone.

KONGEN. Behager Tonen Dig ikke, Konraht, kan Du gaa hen, hvor den passer bedre for Dig, i Kippen maaske —

MDM. STOLZE byder Vin og skænker.

KONGEN. Vi løfter vort Glas og drikker for den dejligste Rose i vore Riger og Lande, den uforlignelige Mademoiselle Anne Kathrine, vor hensovede Onkels Datter. Rejs Dem, mine Herrer, og tøm Deres Bæger i Ærbødighed, som vi tømmer vort for smilende Nattens skønne Dronning.

ANNE KATHRINE. Jeg tømmer mit Glas for Landets huldsalige Monark, Dagens lysende Konge.

OSBORN. Komplet Hofdiner — med officielle Skaaler til Offentliggørelse og Proklamation.

ANNE KATHRINE. Og bøjer mig dybt for min Enevolds Konge.

OSBORN. Som hun tidligere har bøjet sig for sin Konges Enevoldt.

KONGEN. Den Tølper gaar — hører han — vite! Han gaar.

OSBORN. Som Deres Majestæt befaler. Tøver.

KONGEN. Gaar han Kanaille —

ANNE KATHRINE. Deres Majestæt, lad Naade gaa for Ret, paa denne Dag, da Deres Majestæt gæster dette

Hus, bør alt være Glæde. Desuden den stakkels Løjtnant har her i Verden kun Gæld, slet Rygte og Deres Majestæts Naade. Mister han den sidste, faar Skyldnerne tage ham og Epauletten.

Det sidste vilde være Synd for deres Majestæts Søværn, aldenstund Hr. Løjtnanten endnu kun har traadt Landjorden og vilde være fremmed for de vaade Veje, om han gik udenlands og kompromitterede Marinen.

KONGEN. Fortræffeligt, Mademoiselle har Ret — sæt sig Slubbert og tie — tænk paa de vaade Veje.

ANNE KATHRINE rækker ham et Glas. De vaade Varer, Løjtnant, der er Kurage!

KONGEN ler.

ENEVOLDT. Kathrine er vant til at føre Naalen i tykt Læder.

ANNE KATHRINE. Hr. Enevoldts Naal, der dasker ved hans Side, har vist aldrig været af Læderet.

KONGEN. Stik den Enevoldt og giv igen —

KONRAHT. Naar Anne Kathrine fægter, bør vi andre stikke Kaarden ind. Hendes Tunge er hvassere end en Kaarde.

ANNE KATHRINE smiler. Deres Majestæt skal ikke tro Grev Konraht — naa, mod ham er det umuligt at være hvas — han er for rund, for glad og for — fed.

KONGEN. Charmant, nu har Mademoiselle fintet hele min Suite, hvad har Mademoiselle saa at sige mig?

ANNE KATHRINE, Intet, kun smile — mod min allernaadigste Konge og Herre.

OSBORN til Enevoldt. Insinuant er Pigebarnet.

ENEVOLDT. Behage min Ven, det er for Kvinden det første og eneste Bud. Det afrettes de til.

OSBORN. Anne Kathrine er vel afrettet.

ENEVOLDT. Du skal vare dig, min Dreng, et Ord fra hende og Du er sat paa Porten. Ti stille og drik, men drik ikke for meget.

KONGEN. Et Spinet — synger vor charmante Værtinde.

ANNE KATHRINE. Af og til.

KONGEN. Syng for mig, jeg elsker Musik —

ANNE KATHRINE. Hvad ønsker Deres Majestæt.

KONGEN. For Exempel Sartis pasticcio Demafonte, denne Aria nynner Melodien Tu sai chi o. s. v.

ANNE KATHRINE. Med Hjærtensglæde.

KONGEN. Spil Enevoldt — spil for vor smukke Værtinde.

Enevoldt ved Spinettet spiller. Anne Kathrine synger. Efter Sangen klapper Herrerne.

KONGEN. Men det er jo en komplet Operiste, bedaarende. Hvor har min dejlige lært denne Sang.

KONRAHT. Husets Frue har været ved Theatret fra Barn af —

KONGEN. Se, se ved Theatret, rejser sig med en Haandbevægelse. Mine Herrer gaa. Vi vil være alene med Damen.

HERRERNE murrer.

KONGEN. Sapristi — Gaa, siger jeg — allez vite!

ANNE KATHRINE. Jeg synes man amuserer sig bedre en Compagnie —

KONGEN. Nej, som jeg siger. Gaar utaalmodig op og ned.

KONRAHT. Kom nu Folkens — Hs. Majestæt vil være ene — Stolze vore Kapper. Skal jeg hilse Hendes Naade Overhofmesterinden — dér, giver hende et Pengestykke, Stolze nejer. Osborn og Enevoldt gaar uden at give hende noget, hun lukker dem arrigt ud.

HERRERNE bukker. Kongen vinker utaalmodigt med Haanden — de gaar. Mdm. Stolze ud efter dem.

Syvende Scene

Anne Kathrine. Kongen.

KONGEN. Endelig alene — min dejlige, vil lægge Armen om hendes Liv.

ANNE KATHRINE. Jeg beder Deres Majestæt — ikke dette. Nej, Nej, Nej.

KONGEN. Men hvad i Alverden, er Du bange for mig. Barn, bange *Du*, for *mig*.

ANNE KATHRINE. Nej, men jeg beder Deres Majestæt — tag Plads blot et Moment, for at jeg kan sige to Ord.

KONGEN. Til hvad Nytte.

ANNE KATHRINE. Jeg beder, Sire — jeg beder.

KONGEN. Besynderlige Væsen — men bedaarende, henrivende Væsen.

ANNE KATHRINE. Tag Plads, Sire.

KONGEN ærgerlig, tager Plads.

ANNE KATHRINE. Maa jeg betragte Deres Majestæt saaledes — saaledes ser altsaa min høje Herre og Konge ud. Ganske som jeg ventede at se ham, ganske saaledes.

KONGEN. Har Du saa set nok paa mig, rejser sig i Positur. Hvad? elsker Du mig saa?

ANNE KATHRINE. Nej, Deres Majestæt, jeg beundrer Dem, jeg bøjer mig for Dem, som for min Herre.

KONGEN. Néanmoins — Du vil komme til at elske mig.

ANNE KATHRINE. Det tvivler jeg ikke om — men jeg kender jo slet ikke Deres Majestæt.

KONGEN. Ligemeget, Du skal lære mig at kende som en Amant, fuld af Varme, fuld af Flamme.

ANNE KATHRINE alvorlig. Vil Deres Majestæt bruge Vold.

KONGEN. Snik Snak, Vold mod en saa charmante Person, men det er jo heller ikke nødvendig. Vær nu for-

nuftig ma belle — ma belle Dame d'amour. Jeg skal belønne Dig kongeligt.

ANNE KATHRINE. Kongen behøver ikke at købe sine Undersaatters Gunst, den Gunst, der købes er intet værd.

KONGEN. Godt saa yder mine Undersaatter mig den uden Gave, tant mieux. Som Du vil det, saa er det jo kun min kongelige Ret.

ANNE KATHRINE. En Dames Gunst er frivillig Gave — ikke sandt, en Mand af Ære tvinger ingen, mindst tvinger Kongen en svag Kvinde.

KONGEN. Jeg forstaar Dig ikke.

ANNE KATHRINE. Jeg kender ikke Deres Majestæts Kvaliteter, vi mødes for første Gang. Jeg føler det saa vist, at naar jeg lærer dem at kende, vil jeg elske dem af alt mit Hjerte til min sidste Stund; men derfor beder jeg paa mine Knæ — Sire, lær mig at elske Dem, lær mig det Tomme for Tomme og først da — først da Sire! Saa vil vor Elskov forene os.

De elsker mig ikke Sire — De begærer mig. Andre har begæret mig før De og besiddet mig, men ingen har elsket mig, og jeg har ingen elsket. Jeg vil elske Dem, om De vil unde mig Fred, til De elsker mig, som jeg elsker Dem — Sire, det er min Bøn — paa Knæ, min eneste Bøn.

KONGEN. Hvor besynderlig — Du er et mærkeligt Barn — et højst mærkeligt Barn. Dit Ansigt er mig saa bekendt. — Hvor har jeg set Dig før. Jeg maa have set Dig før, eller Nej, det er umuligt.

ANNE KATHRINE. Jo, det skal jeg fortælle —

Jeg var som Barn i en Obersts Hus og en Dag tog Oberstinden mig med til Slotsparken, hvor Træerne stod

i Rader ved Søen og Skovduerne kurrede, mens Solen kastede sit lyse Skin over det grønne Græs. Saa skød en hvid Baad sig pludselig frem over Søen. — Ved den ene Aare sad en blond Dreng med store blaa Øjne. Han fæstede dem paa mig og paa min Plejesøster den lille Benedicte. Og den lille Dreng rejste sig og vinkede ad os.

KONGEN. Den lille Dreng — hvem var det?

ANNE KATHRINE. Kronprinsen, husker De det saa —

KONGEN ryster paa Hovedet.

ANNE KATHRINE. Saa raabte den lille Prins, er det Dig, som er la petite danseuse, min Dansemester har talt om. Det ved jeg ikke, svarede jeg. Jamen jeg ved det, sagde Prinsen. Dans her paa Bredden med det samme. Og saa dansede jeg.

KONGEN. Rigtig, rigtig, nu husker jeg det. Du slap ikke Blomsten, Du holdt i Haanden, af Befippelse holdt Du den mellem to Fingre og løftede op i Forbredden af den hvide Kjole, dansede og trippede paa det grønne Græs, medens Blomsterne dryssede ned over Dig, en for en, og Solen lagde sig som en Glorie om Dit Hoved.

ANNE KATHRINE. Ja, og den lille Prins stirrede paa mig med aaben Mund og vaade Øjne, og saa raabte han, Du kan ikke maale Dig med mig. Saa lagde han Baaden til og steg i Land og stillede sig foran mig og saa dansede vi en Menuette, medens Damerne lo og klappede i Hænderne, til Prinsen blev træt og traadte ned i Baaden. Jeg skal sige til Dansemesteren, at Du skal danse med mig paa min Faders Slot, ro mig tilbage — og saa roede de bort med Prinsen — langt bort til hans Faders Slot.

Den lille Pige saa ham aldrig siden — for saa brød

Ulykken ind over hende og førte hende ud i Livet, hvor der er stygt og mørkt, bort fra det lyse Slot, hvor Konger og Prinser bor.

KONGEN. Fortsæt, fortsæt — charmant.

ANNE KATHRINE. Men senere, naar den lille Pige sov, eller hun i sit mørke skumle Fængsel drømte vaagne Drømme, saa steg der en Følelse op i hende, saa levende, saa overvældende lykkelig, at hun næsten ikke følte Jorden under sig; det var, som om hun stod og stirrede ud i den Eventyrverden, der havde aabnet sig for hende og ustandselig kredsede den ene jublende Tanke rundt og rundt i hendes Hoved. Jeg har talt med Prinsen, og danset for ham, danset for den lille Kronprins, paa det kongelige Slot akkurat, som om jeg selv var en Prinsesse —

Drømme — Drømme. Prinsessen vaagnede og saa sig om og var en Dame d'amour i Kongens Residens — en Nattens Dronning. Drømmen reves i Sønder med et Ryk.

KONGEN. Ma chérie, ma vie — nu er Prinsen atter hos dig, og Prinsen er Konge, Konge i dette Land, der elsker dig furieusement. Vil omfavne hende.

ANNE KATHRINE. Nej — Nej, pas déjà. Kongen elsker mig ikke. Men den Dag, Kongen elsker mig, vil jeg aabne ham min Favn, lægge min Kind til hans — være hans, hans alene, som han vil være min. Med et Ryk. Men den Dag er ikke i Dag — ikke i Dag.

KONGEN staar fortumlet. Jeg er confus — helt confus — Anne Kathrine. Jeg er Konge, jeg er Prinsen fra Eventyret.

ANNE KATHRINE. Kongen, der staar højt over mig, højt over den stakkels lille Pige, der fik Hug for Brød i Skræderens Hule.

KONGEN. Hug — hvem taler om Hug. Prinsen fik Hug for Brød paa det høje Slot, hvor hans Tyran hudflettede hans Ryg, saa det sved den salte Svie. De tampede Landets vordende Konge som en ussel Skolepog. Hug — der svier endnu.

ANNE KATHRINE. Dig Prinsen, de slog Dig.

KONGEN. Slog, saa det gode i mig blev ondt — bankede Hadet og Ondskaben ind i min Krop, slog til jeg hadede dem alle — alle, alle uden en eneste Undtagelse. Nu kryber de for mig, de Hunde. Jeg slaar dem ned med mit Vids Svøbe, saa de bider deres Tunger derved — saa det svider som Ild.

ANNE KATHRINE. Prinsen — slog de. Prinsen har maattet lide ondt som jeg. Nej, ikke som jeg, Du har ikke sultet, ikke tigget Føden paa Gaden, som jeg, der maatte give mig hen til Lakajer for en Kobbermønt, ikke levet i Pølen, i Bærmen — først da bliver man rigtig ond — ondere, end Tanken kan tænke, saa lærer man at hade, hade til Bunds, saa Smilet bliver til Had, saa Haanden knyttes i Harm under Kys og hede Favntag, saa lærer man at lyve — lyve og hade.

KONGEN. Min dejlige, hvor Dine Øjne straaler. Hader Du mig —

ANNE KATHRINE. Du elsker mig ikke — Du elsker mig ikke. Elsker Du ikke mig, elsker jeg ikke Dig, og elsker Du mig, er Dit Slot ikke stort nok til vor Kærlighed, Dit Rige for lille til vore Kærtegn: Stolze — spil Spinettet, gamle Stolze, nu vil Kongen og Kathrine danse Menuetten igen, som vi dansede den paa det sommerfriske Græs under den straalende Sol.

Ottende Scene

Madam Stolze, de forrige.

ANNE KATHRINE. Spil — spil Menuetten.

KONGEN. Vil Du danse?

ANNE KATHRINE. Ja, jeg vil danse med den lille Prins — Kom Prins, spil Stolze, spil.

Madammen spiller, Kongen og Anne Kathrine danser, da Dansen er forbi, iler Anne Kathrine med et Spring ind i Sovekamret og trækker Døren til. Kongen efter hende og slaar mod den lukkede Dør.

KONGEN. Luk op, ma chérie, luk op —

ANNE KATHRINE indenfor. Nej — Nej — Nej —

KONGEN. Jeg befaler Dig — jeg beder Dig, luk op —

ANNE KATHRINE. Nej — Nej — Nej.

KONGEN. Tør Du nægte at lyde Din Konge.

ANNE KATHRINE. Min Konge er den, der elsker mig —

KONGEN. Jeg elsker Dig til Raseri —

ANNE KATHRINE. Pas assez, ikke paa langt nær nok, meget, meget mere. Jeg lukker ikke op.

KONGEN til Madammen. Har hun det saadan tidt.

MDM. STOLZE. Saadan har hun aldrig været før, det borger mig for, at det er Alvor. Hun lukker ikke op.

KONGEN. Jeg kan ikke udstaa hendes Ansigt — mais enfin, faa hende til at lukke op.

MDM. STOLZE. Lille Jomfru, luk op for Hs. Majestæt, luk op — skamme sig at lukke sin Dør for Kongen, luk op, luk op.

ANNE KATHRINE. Hold Mund, Kælling —

KONGEN. Jeg bliver vanvittig af Rasenskab og Amour.

ANNE KATHRINE. Kom igen imorgen min Prins, kom igen min Prins. Bonsoir, mon prince, comme vous êtes belle, beau —

KONGEN bliver staaende, fortumlet. Hun lukker ikke op.

MDM. STOLZE. Hun gør det vel ikke. Hun er egensindig som bare Pokker.

KONGEN tager Børsen frem. Ikke for denne.

MDM. STOLZE. Ikke for al Guld og Kostbarheder, naar hun har det Sind paa.

KONGEN er sunken sammen i en Stol, lille og træt. Jeg kan ikke lide hendes Ansigt, hun ligner denne Slange, Overhofmesterinden — der, tag denne. Imorgen kommer jeg igen — Jeg kommer igen til hun lukker op. Giv mig min Kappe.

MDM. STOLZE hjælper ham i Kappen.

KONGEN svagt. Luk op.

ANNE KATHRINE. Bonsoir, mon prince, drøm om den lille Pige, der danser.

KONGEN staar raadvild. Gaar.

Niende Scene

Scenen staar tom. Anne Kathrine ind, straalende, smilende, strækker Armene ud.

Han kommer igen, han kommer igen — Prinsen fra Eventyrlandet er bleven Kongen, han spænder de hvide Heste for Karossen og henter Prinsessen til sit Slot, til sit høje, straalende Slot, Kongens Slot og Dronningens.

Tæppe.

ANDEN AKT

Ved Pavillonen »Trianon« i Meutegaarden ved Slottets Dyrehave. Til venstre en lille halvrund Tempelhal med en Marmorbænk og et Bord, derfra en Søjlehal med en Fløj af en Bygning. I Baggrunden en høj Port, til højre for Porten en Art Vognport med Skydedør. Foran Døren staar en Træhest, et Marterinstrument fra det 18de Aarhundrede. Idet Tæppet gaar op, staar Scenen tom, — det er høj klar Dag, Sommer mod Høst. Lidt efter kommer Meutevogteren og Kongens Forvalter trækkende med Mathias, en fattig, klædt Bondemand, der hinker efter svære Slag. Funktionærerne er bevæbnet med Hundepiske. To Jagtbetjente følger dem.

Første Scene

MEUTEVOGTEREN. Naa Hund — kan han flytte Benene.

MATHIAS. Naade, Naade gunstige Herre.

FORVALTEREN. Hold Flaben og flyt Skankerne. Bring Bænken hid, Jørgen. En Betjent bringer en Bænk. Forvalteren tager Plads. Støt Slyngelen. Jeg skal svippe ham over Skankerne, om han ikke stiver dem.

MATHIAS vakler. Naade, Naade.

FORVALTEREN. Han er greben paa fersk Fod i at have kløvet Hs. Majestæts bedste Støvers Hoved med en skidden Køkkenøkse.

MATHIAS. Bæstet anfaldt mit Barnebarn — en lille Dreng.

MEUTEVOGTEREN. Hs. Majestæts vor allernaadigste Konges Støvere er ikke Bæster. Han er Bæst og hans pjaltede

Unger er Bæster. Hektor var sine 200 Dukater værd i Guld. Hans skidne Unge er ikke en Sysling værd.

MATHIAS. Den lille legede, da Bæ —, da den kongelige Hund anfaldt ham.

MEUTEVOGTEREN. Løgn i hans Hals — Hektor var saa from som et Lam.

MATHIAS. Barnet drev af Blod, derfor slog jeg Hunden.

FORVALTEREN. Om Hs. Majestæt Kongens Hund vil gøre hans Hus den Ære at æde en af hans Yngel, skal han være glad til, hører han. At dræbe en kongelig Hund er crimen læsus. Forstaar han. Straffen er Galgen. Men da der muligen er nogen formildende Omstændighed for der Hand, skal han slippe med at ride Træhesten i tre Døgn. Sadl Skimlen, Jørgen, lad Stymperen komme op at ride.

MATHIAS knæler. Naade, Naade. Jeg er 65 Aar, det bliver min Død, jeg overlever det ikke.

En gammel Kone kommer styrtende ind og kaster sig paa Knæ for Mændene.

KONEN. Naade, Naade.

MEUTEVOGTEREN. Hvad vil hun — dette er Kongens Enemærker, skrup sig, flyt sig!

KONEN. Strenge, naadige Herrer, I vil da ikke undlive Mathias.

FORVALTEREN. Se hun, hun rupper sig, eller vil hun maaske ride med. Der er Plads til to paa Skimlen. —

KONEN. Skal Mathias ride Træhesten — Aa Gud, aa Gud, vær naadig, strenge Herrer, det bliver hans Død. Naade, Naade.

FORVALTEREN. Sæt mig den brølende Kælling paa Porten — Herut med hende. Betjentene fører hende ud.

MATHIAS. Gud se i Naade til os — Amalie, Amalie vi ses aldrig mere. Han synker sammen.

Betjentene kommer tilbage.

FORVALTEREN. Nu lidt flinke. Læg Ridetøjet paa Dyret. De fører Mathias hen til Træhesten, læsser ham op paa dens skarpe Ryg og gør svære Lodder fast ved hans Fødder. Han stønner ved det. Medens de arbejder med Manden, kommer Dronningen, Overhofmesterinden og Overkammerherren ind ad Porten.

Anden Scene

De forrige, Dronningen, Overhofmesterinden, Overkammerherren.

Konen har listet sig efter, hun nærmer sig Træhesten.

OVERKAMMERHERREN. Holla, gode Karle, hvad er dette? Folkene, der just er i Færd med at gøre Lodderne fast, slipper. Det ene Ben paa Manden drages stærkt ned af det ene Lod, han skriger.

Konen styrter hen og tager i Loddet.

ALLE FOLKENE. Hendes Majestæt. De bøjer sig dybt.

DRONNINGEN. Hvad er dette?

FORVALTEREN. Eders Majestæt, en Forbryder, der har kløvet Hovedet paa en af Hs. Majestæts bedste Støvere.

OVERKAMMERHERREN. Hvilken?

MEUTEVOGTEREN. Hektor!

OVERKAMMERHERREN. Død og Plage, den aller bedste — der er 300 Gylden værd mellem Brødre. Lever den endnu?

MEUTEVOGTEREN. Nej, Eders Excellence, den har udstridt.

OVERKAMMERHERREN. Slyngel, han fortjener at miste sit Emploi. Er det saaledes han vogter sin Herres Gods. Spitzbub, Potzsapperment, verfluchter Schweinhund. Til Dronningen. Jeg beder Deres Majestæt undskylde, verflucht und drei Mal ausgespucken!

DRONNINGEN. Den prægtige Hektor.

OVERHOFMESTERINDEN. I Gud bevare — det ædle, søde Dyr. Har denne Karl . . .

FORVALTEREN. Vi havde besluttet at lade ham tiltale for Justitsen og hænge, men mente desformedelst, at han er saa gammel og ellers en skikkelig Karl, at lade ham slippe med at ride Træhesten.

Men hvis Deres Excellence befaler — — —

OVERKAMMERHERREN. Karlen burde hænges. Deres Majestæt — — —

DRONNINGEN. Hænges her i vor Nærværelse. Mon cher Chambellan — c'est impossible, det taaler vore Nerver ikke.

Konen har listet sig frem og knæler for Dronningen.

KONEN. Naadige gode, gyldne Fru Dronning, Naade for min Mand. — Bæstet anfaldt vor lille Josef og vilde sønderslide Barnet, vor Øjesten, vor Sønnesøn, hvis Fader er falden i Krigen i Kongens Tjeneste, og hvis Moder er død af Sorg. Naade — Naade.

OVERKAMMERHERREN. Vil hun tage sine skindne Fingre fra Hendes Majestæts Robe.

DRONNINGEN viger – forskrækket. Mon Dieu — hvor hun ser fattig ud, og pjaltet.

OVERHOFMESTERINDEN. Bort fra Hendes Majestæt, hun har Utøj.

KONEN. Naade, Naade.

MATHIAS paa Hesten. Naade. —

DRONNINGEN. Hvad mener De, Monsieur le Chambellan —

OVERKAMMERHERREN. Lad den Slyngel beholde Halsen — men lad ham ride Træhesten i passende Tid.

FORVALTEREN. Saaledes har vi eragtet, Deres Excellence.

OVERKAMMERHERREN. Hold Mund, Karl.

DRONNINGEN. Træhesten — Naa, den der. — Er det en slem Supplice?

OVERKAMMERHERREN. Lapperier. — Slynglen har fortjent en værre Straf.

DRONNINGEN. Men han stønner dog ved det.

OVERKAMMERHERREN. Øvrigheden bærer ikke Sværdet forgæves. — Respekt for Lovene maa Krapylet have. Vil Deres Majestæt træde indenfor. Hjulet paa Karossen vil være bødet i ti Minutter, saa kan Deres Majestæt køre videre. Smeden er en ferm Mand. Jeg kender ham.

Vil Deres Majestæt træde indenfor. Dette fatale Uheld med vor Vogn vil snart være overstaaet.

DRONNINGEN. Det er saa hedt. Jeg vil hellere sidde i Pavillonen – men denne skrækkelige Forbryder med sin Stønnen inkomoderer mig.

KONEN knælende. Naade, Naade.

DRONNINGEN. Og denne terrible Kvinde. — Faa dem bort. De angriber mine Nerver.

OVERKAMMERHERREN. I kan opsætte Exekutionen, Karle, til Hendes Majestæt har forladt Pavillonen.

FORVALTEREN. Vi kunde kanske flytte Apparatet ind i Vognporten. —

OVERKAMMERHERREN. Som I vil — men pløtzlich — høren Sie, pløtzlich. Kast denne Kælling paa Porten.

Betjentene skyder Døren til Vognporten op og skyder Træhesten med Manden, der stønner, ind i Porten, hvorpaa Døren trækkes til. Konen føres atter ud.

Folkene gaar.

Tredje Scene

Dronningen. Overhofmesterinden. Overkammerherren.

DRONNINGEN tager Plads i Rotunden, ser sig om. Ma chère Pless. — Erindrer Du sidste Sommer. Vi var nygifte. Vi ansaa os for lykkelige. Solen skinnede og Fuglene sang,

Sommeren straalede over Trianon og Hs. Majestæt, vor Gemal —

Aa Pless, Pless.

Overkammerherren nærmer sig.

DRONNINGEN vinker til Overhofmesterinden — Ti stille — ti stille!

OVERKAMMERHERREN. Deres Majestæt maa excusere dette Optrin med Forbryderen. Det lader sig desværre ikke altid gøre at holde slige Scener borte fra Souveræ-nernes Øjne. Jeg tænkte, det vilde have inkomoderet Deres Majestæt mere at se Kanaljen hængt.

DRONNINGEN farer sammen. Ikke mere om dette, Monsieur Chambellan. Vi taaler det ikke.

OVERHOFMESTERINDEN. Deres Majestæt er blid som Duen. Helst vilde Deres Majestæt vel have ladet Slyngelen løbe.

DRONNINGEN. Landets Dronning ved, at Landets Love kræver at adlydes, og at Pøbelen kun kan holdes i Ave ved Skræk.

OVERKAMMERHERREN. Kongelig talt, Deres Majestæt. Jeg vil nu se efter, om ikke denne Smed skulde have bødet Vognen. Det vilde være et éclatant Etikettebrud, om Deres Majestæt kom for sent til Taffel.

DRONNINGEN. Gør det min brave — gør det.

Overkammerherren ud.

Fjerde Scene

Dronningen. Overhofmesterinden.

DRONNINGEN. Ma Pless. I Dag jager Hs. Majestæt.

OVERHOFMESTERINDEN. Saa —

DRONNINGEN. Han jager her ved Trianon.

OVERHOFMESTERINDEN. Ih du forbarmende — og det véd Deres Majestæt og bestemmer dog at køre her ud. Mais mon Dieu, hvor forfærdeligt.

DRONNINGEN. Hvorfor farer Du op Pless — hvad er der i Vejen.

OVERHOFMESTERINDEN. Hs. Majestæt jager en Compagnie med denne — denne. Mine Læber vægrer sig ved at udtale dette Navn. Tænk Deres Majestæt. Dersom, hvis — saafremt i Fald og om. Horrible Tanke.

DRONNINGEN ler. Pless, Pless Du ligner en Høne i Blæst. Hvad fejler Dig?

OVERHOFMESTERINDEN hviskende. Denne Dame — denne fy — denne uudtalelige ifører sig pantalons de Mandfolk — skræver over en Hest og følger Hs. Majestæt en pleine Carrière paa Jagt. Her — Nu er det sagt. Deres Majestæt, Skylden var ikke min.

DRONNINGEN. Elsker Hs. Majestæt denne Kvinde?

OVERHOFMESTERINDEN. O fi, fi, fy, føj. Hun har besnæret ham, denne simple, frække Taske, altid sværmer han i hendes Selskab. Jagter, Orgier, Skandaler. Nattens Dronning kalder Undersaatterne hende, de korser sig i Rædsel og beder for Rigets Frelse. Ufattelig, uforstaaeligt. Merveilleux, mais vrai. Sandhed, tung og forfærdelig Sandhed.

Et halvt Aar har dette varet.

DRONNINGEN sukker. I et halvt Aar har Hs. Majestæt ikke søgt mig. Aa Pless, Pless. Er hun smukkere end jeg.

OVERHOFMESTERINDEN. Horreur — Smukkere end Deres Majestæt. Ingen Undersaat maa være smukkere end Dronningen, det forbyder Loven tout simplement.

DRONNINGEN. Men om hun nu er det.

OVERHOFMESTERINDEN. Impossible. Det tillader de højere Magter ikke.

DRONNINGEN. Har hun mere Esprit.

OVERHOFMESTERINDEN. Impossible, kan ikke tænkes.

DRONNINGEN. Er hun dydigere.

OVERHOFMESTERINDEN. Jeg besvimer, om Deres Majestæt fortsætter.

DRONNINGEN. Har hun mere Glød, mere Verve, mere Ild, mere Amour. Aa Du min Gud, det syder i mig som i en Vulkan. Jeg kunde elske, elske, elske som en petite Bourgeoise, som en lille Hyrdinde aldeles contra Etiketten, kysse paa en Vejgrøft. Aa Pless, Pless, det er forfærdeligt at være saa amoureuse og kun have Dig, Dit tørre gamle Skalbilken, at kysse paa.

Overhofmesterinden tripper som en æggesyg Høne.

DRONNINGEN frem. Voilà chup, chup, la. Hesten springer over Hegn og Grøft. Chup hop, la. Der rider han mon roi, mon amour i pleine Carrière efter Hjorten, chup, hop, la. Jeg følger, den stejler, — stejler, stejler. Men videre over Gærdet. Aa jeg bliver gal, Pless. Skaf mig et Par Ridebukser, en Hest og en — Amant.

Chup hop, la og fremad. Nom d'une sabretache, en avant!

Femte Scene

KONGEN er imidlertid kommen uset ind, han standser først ærgerlig, men medens Dronningen taler, lyser det op i hans Ansigt, han smiler, han gentager da hun tier Chup, hop, la, la, en avant!

Dronningen vender sig, breder Armene ud.

OVERHOFMESTERINDEN træder imellem. Men Deres Majestæt.

KONGEN. Af Vejen, Pulverheks.

OVERHOFMESTERINDEN er ved at sluge Gebisset. Deres Maje-

stæt forglemmer Dem. Men selv om Deres Majestæt forglemmer Dem, er det min Pligt og Skyldighed at gøre Hendes Majestæt opmærksom paa, hvad Etiketten byder. I tre Uger har Deres Majestæt ikke værdiget Hendes Majestæt at . . . .

KONGEN. Hold Mund og gaa Heks.

OVERHOFMESTERINDEN. Her staar jeg og viger kun for Bajonetterne, Hs. Majestæt, Hendes Majestæts højsalige Fader har givet mig det ansvarsfulde Hverv at vaage over Hendes Majestæt. Jeg er en couragøs Dame, jeg kender mine Pligter. Gud er mit Vidne.

KONGEN. M'amie, vælger Du hende eller mig.

DRONNINGEN tøver. Der lyder et Jagthorn.

DRONNINGEN tøver endnu.

KONGEN snurrer rundt paa Hælen og iler ud.

DRONNINGEN synker ned paa Bænken og skjuler sit Ansigt i sine Hænder.

OVERHOFMESTERINDEN træder nærmere.

Sjette Scene

Dronningen. Overhofmesterinden.

DRONNINGEN. Nu gik han — hvornaar ser vi ham igen!

OVERHOFMESTERINDEN. Saalænge Hs. Majestæt ikke kender sine ægteskabelige Pligter bedre, var det bedre og gavnligere for Deres Majestæt, om han holdt sig à la distance.

DRONNINGEN. Aa Gud — skal jeg da aldrig — Pless. Dette Jagthorn, det er hende.

OVERHOFMESTERINDEN fortsætter. Hs. Majestæt er ung og geraadet i slet Selskab, det er hans eneste Undskyldning. Hs. Majestæt skulde søge Selskab med mig og lære Dyd

og gode Sæder. Jeg skulde være Hs. Majestæt et Dydens Spejl og han kalder mig simplement en Pulverheks — horribelt.

DRONNINGEN. Hvad skal jeg gøre for at vinde ham. Han smilede dog til mig og sagde Chup hop la. Det var amour!

OVERHOFMESTERINDEN. Fy fi føj — Amour. Det var ikke Kærlighed, som sømmer sig en Konge. Saadan, Deres Majestæt, som skrevet staar i Hofpræstens Postille, er . . . .

DRONNINGEN. Ogsaavidere. Madame, vi har hidtil troligt fulgt Deres kloge Raad og Forskrifter. Hvor kold vi har anstillet os, skønt vi fortæredes af Varme. Hvor prude vi har afslaaet hver friere lille Tilnærmelse, skønt vi var villig til den aller frivoleste, aller største. Hvad har det nyttet. Kløften bliver større og større. Vi har Hjerte, vi har ikke andet end Hjerte — vi vil elske og elskes. Voilà — elske, elske, elske, være Hs. Majestæts Dame d'amour heller end hans Dronning.

OVERHOFMESTERINDEN. Um Gottes Willen, Deres Majestæt, søg dog at beherske Deres Ophidselse. Intet Menneske bør lyde sine inferiøre Drifter og Sandser. Mindst af alt en kongelig ophøjet Person, som Deres Majestæt.

Dronningen græder.

OVERHOFMESTERINDEN. Ingen Taarer, pas des larmes — Den Mand er ikke født, der er en Kvindes Taarer værd. Mindst af alle en saa lidet forstaaende Gemal som Hs. Majestæt. Mon dieu, man lever dog i et kristent Land og ikke i Tyrkiet, hvor et Fruentimmer er Slave af Mandens Lune. Herr Gott, er vi Tyrker, nej!

Hornene gjalder udenfor. Latter og Støj ved Porten.

OVERHOFMESTERINDEN. Deres Majestæt, vite, vite, lad os flygte. Det er Hs. Majestæts Uhlaner og Kumpaner. Maaske hun — la dame, vite, vite, hvor forfærdeligt.
Drager Dronningen ind i Søjlegangen.

Syvende Scene

Dronningen og Overhofmesterinden i Rotunden. Anne Kathrine klædt som Kavaler i Jagtdragt med Horn. Grev Konraht, Kaptajn Enevoldt, Løjtnant Osborn, Grev Oelburg, flere Kavalerer og Jægere, Forvalteren og Meutevogteren med to Betjente. Støj og Larm. Konen ved Anne Kathrines Haand.

ANNE KATHRINE. Silence, Messieurs, Silence. Mor Amalie har Ordet. Hun siger altsaa, gode Kone, at disse Slyngler har hængt hendes gode, gamle Mand paa Træhesten.

KONEN. Aa Gud ja — Gud ja. —

ANNE KATHRINE. Træd frem Kanaljer. Er det Dem, Monsieur Frans, hvis Køter Hektor har skambidt den lille.

MEUTEVOGTEREN staar med Hatten i Haanden, vender og drejer den og ser fjollet ud.

ANNE KATHRINE. Og er det Dem, Monsieur Sigvardt, der har givet den Ordre.

FORVALTEREN staar ligeledes med Hatten i Haanden og mumler.

ANNE KATHRINE. Hvor er Mathias? Naa, sig frem.

KONEN peger paa Vognporten.

ANNE KATHRINE. Op med Porten.

De tøver alle.

FORVALTEREN. Det var Hans Excellence, Overkammerherrens Ordre.

ANNE KATHRINE. Den Herre kender jeg ikke, allez avant, vite, Porten op.

De tøver alle.

ANNE KATHRINE slaar Knald med sin Hundepisk. Nom de quatre vingt cinq diables et demi. Op med Porten.

Betjenten skyder Porten op.

ANNE KATHRINE. Frem med Hesten. —

Betjenten trækker Hesten frem, den gamle sidder halvbesvimet, stønnende, sunken fremover.

ANNE KATHRINE. Faa ham ned i en Fart, Folk. Enevoldt — Osborn rap Jer. Ser I ikke Stakkelen er daanefærdig.

Naa han, Frans, og Sigvardt. Slaar Forvalteren og Meutevogteren over Benene med Pisken. Hurtig, rap Jer.

Dronningen kigger nysgerrig frem. Overhofmesterinden søger at drage hende bort. — Folkene letter Mathias ned, han synker sammen. Anne Kathrine knæler ved Siden af ham og trækker en lille Flakon med Vin frem, hvormed hun væder hans Læber.

Saa, Gamle, saa, saa drik nu — hjælper det — se det var Ret — drik han. Det var ondt ja — nu er det forbi — drik blot. Hun springer op. Kanaljer! Hvem gav denne Ordre?

Ottende Scene

De forrige. Overkammerherren træder ind.

ANNE KATHRINE. Nom de diable, hvem har givet Ordre til at hænge denne stakkels Olding op paa dette forfærdelige Marterinstrument. Hvem siger jeg. Svar!

OVERKAMMERHERREN rolig. Jeg.

ANNE KATHRINE. Hvem er han.

OVERKAMMERHERREN. Hs. Majestæts Overkammerherre.

ANNE KATHRINE. Se se, Overbøddelen, der piskede Hs. Majestæt, da han var Barn. Bøddel mod Børn og Oldinge. Saaledes ser han ud — Jeg skal mærke mig hans Fjæs. Væmmeligt som det er. Gaa, han ser for modbydelig ud.

OVERKAMMERHERREN. Nom de mille — Sacre bleu, Potz sapperlot. Hvem er den Flab, der vover.

ANNE KATHRINE. Chevalier de Bayard kan De kalde mig. Je suis sans peur, om kanske ikke sans reproche. Gaa. Jeg gider ikke set ham her, Bøddel. Først skal vi tømme vore Bøsser for de fattige Folk.

De skal have en kongelig Gave, hører I kongelig Gave.

OVERKAMMERHERREN. Grev Oelburg, Kaptajn Enevoldt, Løjtnant Osborn. Mine Herrer, jeg forlanger en Forklaring.

GREV OELBURG har nærmet sig Kammerherren og hvisker C'est la maîtresse.

OVERKAMMERHERREN gør en stor Bevægelse for at gaa. Jeg ypper ikke Kiv med en Dame d'amour. Hr. Chevalier de Bayard uden Dyd og i Bukser.

ANNE KATHRINE. Folk, den Karl skal ride Træhesten. Han haaner os. Hører I. Slaar Knald med Pisken. Grib ham.

De bliver alle staaende.

ANNE KATHRINE. Hører i min Ordre eller hører I den ikke. —

KONGEN træder ind ad Porten.

Niende Scene

De forrige Kongen.

ANNE KATHRINE. Sire, Votre Majesté. Jeg har givet disse Folk en Ordre. De lystrer den ikke.

KONGEN. Hvad siger Du ma belle — lystrer de ikke Dine Ordrer. Kanaljer kender I ikke Parolen. Hvorfor staar I og glor.

ANNE KATHRINE. Hører I. — Altsaa vite! Messieurs vend Eders Lommer. — Ulrich og Jean, Jeres Hatte. Her er min Børs. Nu kaster I alt, hvad I har i disse to Karles Hatte. Naada mon roi — Votre bourse.

KONGEN. Hvad er dette.

ANNE KATHRINE. Det skal jeg siden forklare. Vite messieurs. Tøm Deres Lommer.

OVERKAMMERHERREN vil gaa.

ANNE KATHRINE. To Mand tag den Herre der — han rører sig ikke af Pletten.

OVERKAMMERHERREN bøjer sig mod Kongen, der ler ondt og gnider sine Hænder.

KONGEN. Ret saa Chambellan staa stille. Ho, ho, ho herlige Løjer. Jeg begriber ikke et Suk, men herlige Løjer.

ANNE KATHRINE. Lad mig saa se Byttet.

Karlene med Hattene fulde af Guldstykker.

ANNE KATHRINE tømmer sin Pung oven i Gulddyngen. Nu Deres Majestæt, Sire mon Roi. Tøm Deres Børs.

KONGEN ler og tømmer sin Pung.

ANNE KATHRINE mod Overkammerherren. Og De, Monsieur Overbøddel. Deres Pung.

KONGEN ler.

OVERKAMMERHERREN tøver.

ANNE KATHRINE. Befal ham at gøre, som Deres Majestæt har gjort.

KONGEN. Hr. Overkammerherre. Dette er en Spas. Vi befaler Dem at lystre.

OVERKAMMERHERREN tager nølende Børsen frem. Anne Kathrine holder sin Hat frem for ham, der drysser et Par Sølvmynter ud.

KONGEN. Madame la Chambellane sidder paa Kassen. — Deres Fürchterlighed er ikke betroet mere end to Slet Daler ad Gangen.

Bravo Kathrine quelle idée, quelle brillante idée. — Ha, ha, ha.

Almindelig Latter.

ANNE KATHRINE. Gamle Mathias og gamle Amalie — Her er Guld. Tag det altsammen og gør Jer en glad

Alderdom. Tak Jeres Konge — Nej ikke mig. — Han der — det er Kongen, forstaar I. Ham skal I takke. Sire mon roi. Jeg anbefaler disse to Folk til Deres Majestæts allernaadigste Bevaagenhed. — Saa, saa — gaa saa, gaa saa.

De to Gamle gaar ud.

ANNE KATHRINE til Forvalteren. Gud naade ham, om der krummes et Haar paa disse to Gamles Hoveder. Forstaar han. Jeg har mærket mig dem, og Kongen vil huske dem.

KONGEN. Jeg begriber ikke et Ord. — Hvad er dette.

ANNE KATHRINE. Siden, siden, Deres Majestæt. Nu kommer Gengældelsen. Den Mand der skal ride Træhesten peger paa Overkammerherren.

KONGEN brister i Latter. Ha, Ha, Ha — sublimt, sublimt — mais impossible.

ANNE KATHRINE. Jeg forlanger det. Paa hans Befaling blev denne sagesløse Olding pint. Han skal føle, hvad det vil sige at hænge paa de skarpe Træfjæle med svære Lodder ved Fødderne. Han skal føle det, Bøddelen, saa han aldrig mere øver Vold mod fattige Stakler. Jeg befaler det, eller nej, nej, nej — Jeg knæler i Støvet for Deres Majestæt, jeg beder om det paa alle svage Menneskers Vegne i dette Land, som lider under Tyrannernes skændige Voldsfærd.

Nægter De mig det, Deres Majestæt, dræber De min Kærlighed.

KONGEN staar ubesluttet.

ANNE KATHRINE. Før den Karl til Træhesten. Nom de mille diables, før ham derhen. I ser jo Kongen tier og samtykker.

KONGEN ser ondt og stikkende paa Overkammerherren. Gammel

Gæld, Kammerherre. Godt — jeg betaler. Gør som der bydes Jer Folk, det er Kongens Ordre.

Betjentene styrter sig over Overkammerherren, der taber Parykken og overmandes.

DRONNINGEN træder frem, gaar hen mod Kongen og siger med stærk Stemme. Deres Majestæt. Jeg er her, i min Nærværelse maa dette ikke ske.

ANNE KATHRINE. Hendes Majestæt Dronningen, Messieurs, paa Knæ — Bøj Jer for Dronningen.

Alle paa Knæ.

KONGEN staar lidt forlegen DRONNINGEN ved hans Side.

ANNE KATHRINE rejser sig og slaar ud med Hatten. Deres Majestæt. Landets Dronning er Landets fornemste Person. Tillad jeg forestiller mig, en fattig Kavaler, Bayard, kalder jeg mig. Min Børs er tom, jeg har givet en fattig Stymper min sidste Skilling. Jeg sværmer for Retfærdighed og vilde øvet den i Hs. Majestæts Navn. Men Deres Majestæt har større Ret end jeg — Jeg viger Pladsen. Tilgiv Deres Majestæt, om denne Scene har angrebet Dem, og tillad en fattig Kavaler at bøje sig ærbødigt for Landets fromme og skønne Dronning.

DRONNINGEN. Hvem er denne Herre?

KONGEN stammer. Chevalier — de Ba — Ba.

ANNE KATHRINE. Bayard! — Mere fattig end dydig som sagt. Ærer Skønhed og bøjer sig dybt for den skønneste Kvinde i Landet. Tro mig, Deres Majestæt. Lydigere Undersaat findes ikke i Landet.

OVERHOFMESTERINDEN kommer frem. Sagte til Dronningen. Deres Majestæt, c'est elle, c'est la maîtresse.

DRONNINGEN fatter sig. Chevalier Bayard. De synes at være højt i Hs. Majestæts Gunst. De synes at være dristig

og fremfusende. Men De øvede en Daad, som Vi maa beundre, og De synes at være Kavaler.

Vi tilgiver Dem dette. Men Vi haaber, De ikke mere krydser vor Vej.

ANNE KATHRINE. Vil Deres Majestæt høre to Ord.

DRONNINGEN til Kongen. Sire — før os bort herfra.

ANNE KATHRINE stærkt. Det vilde være klogt, om Deres Majestæt vilde høre et Ord i Enrum. Deres Majestæt skal ikke være bange. —

DRONNINGEN. Vi stoler paa Gud og frygter intet i denne Verden — Sire, lad os alene med Chevalieren! Stolt. Det skal ikke siges at Vi har nægtet nogen Mand i dette Land at høre, hvad han høvisk har at forebringe os.

Kongen trækker sig forlegen tilbage med de andre.

Tiende Scene

Dronningen og Anne Kathrine alene.

DRONNINGEN. Hvad vil De sige mig, Chevalier Bayard?

ANNE KATHRINE. Tale med Deres Majestæt, som den ene Kvinde taler med den anden.

DRONNINGEN. De er for mig Chevalier Bayard, forstaar De — kun saaledes vil jeg tale med Dem.

ANNE KATHRINE. Godt — saa vil jeg tale med Dem om en Kvinde, Kongen elsker.

DRONNINGEN. Tal, men tal kort, forstaar De.

ANNE KATHRINE. Jeg kommer som en Due med Fredens Olieblad i Mund. Deres Majestæt er Kongens Gemalinde, Deres Majestæt er ung, smuk og god. Landets Børn elsker Dem, men Landets Herre elsker den Kvinde, om hvem jeg vil tale.

DRONNINGEN. De er ikke bange, maa man lade Dem.

ANNE KATHRINE. Jeg har lært ikke lidt i mit Liv — Nej, bange er jeg ikke. Jeg kender Elskovs Magt, jeg ved, hvor sikker den er, men denne Dame vil Forlig. Dette Lands Konger har alle som en skænket deres Kærtighed til en Kvinde af deres Folk. Dette Lands Dronninger har maattet dele med Landets Børn. Det er Skik i dette Land, som overalt. Denne Kvinde er ikke den første, bliver ikke heller den sidste.

DRONNINGEN. Og hele Staden taler om hendes eksempelløse Frækhed.

ANNE KATHRINE ryster paa Hovedet. Midlet; hun maatte følge sin høje Herres Vaner for at vinde sin høje Herres Hjerte. Det lykkedes; havde ikke hun taget ham, saa havde en anden, det faar være en Undskyldning i Deres Majestæts Øjne. Deres Majestæt er yngre og mere uerfaren end denne Kvinde. Men hun er træt, hun vil ikke Forargelse. Hs. Majestæts Helbred lider derved, og Kongens Helbred er Landet dyrebart.

DRONNINGEN. Hun angrer altsaa sit syndige Levned.

ANNE KATHRINE. Aa, Nej, Anger er ufrugtbar, hun foretager sig intet ufrugtbart. Men vil Deres Majestæt, saa er hun villig til at ændre sit Levned, og hun er i Stand til at holde Kongen, sin Herre, tilbage fra det urolige Liv, der undergraver hans Sundhed. Betingelserne er Fred — Deres Majestæt og Deres Majestæts Hof skal lade hende have Fred.

DRONNINGEN. Naar hun selv søger Freden, skal Vi sørge for, hun faar den. Vor Chatolkasse skal sørge for hendes Underhold, hvor hun maatte vælge at rejse hen. Vi tror hun har Hjerte, og hun skal faa Tilgivelse.

ANNE KATHRINE. Tak, Deres Majestæt er for god, men

det tillader Hans Majestæt ikke. Han kan ikke undvære hende, og hendes Fremtid synes fastere bygget paa Kongens Kærlighed end paa Deres Majestæts Godhed.

DRONNINGEN. Det er nok — Vor Forhandling er forbi. Min Taalmodighed har Grænser.

ANNE KATHRINE. Deres Majestæt vil altsaa ikke Forlig.

DRONNINGEN. Deres Ord er en Fornærmelse mod os, Deres Forslag er en Forbrydelse, Vor Taalmodighed er nu udtømt.

ANNE KATHRINE. Vi kommer ikke let igen til at tales ved. Skulde vi ikke tale ud. Denne Kvinde har fra sin Barndom gemt Mindet om Kronprinsen som en Drøm, der holdt hende oppe i Livets bitre Kampe. Det var Opfyldelsen af denne Drøm, da Kongen søgte hende. Virkeligheden blev ikke Drømmen lig. Saaledes gaar det os alle. Men Virkeligheden var hendes Skæbne, hun slipper den ikke.

DRONNINGEN. Til Deres øvrige Skamløshed føjer De den, at meddele os, at De holder vor høje Gemal fast af lave beregnende Hensyn. Godt at Vi erfarede det.

ANNE KATHRINE. Vi taler ikke om mig, men om denne Kvinde. Jeg taler hendes Sag. Hs. Majestæt vil tro mig, ikke Dem — ellers havde jeg ikke talt. Dum er jeg ikke. Denne Samtale har maaske varet for længe, det synes ikke, som om den skulde føre til Noget. Vil Deres Majestæt Krig eller Fred? Det er første Gang en Undersaat gør det Tilbud — med de Rænker, der trives i dette Land, ved dette Hof, bliver det ikke sidste.

DRONNINGEN. Vi er for stolt til at vredes. Vi begynder forstaa Deres Kvaliteter — men Vi haaber til Gud, at Retten vil bære Sejren. Hs. Majestæt er forblindet — Vi

selv maaske ogsaa — Vi har maaske endog tænkt paa at optage Kampen med Hs. Majestæts Maîtresse. Vi lader denne Tanke fare. Hører De, Vi lader den ganske og aldeles fare. Vi misunder ikke denne Kvinde vor høje Gemals Gunst. Vi kender Skikken i det Land, uden at De behøver at belære os om den. Ja, Vi er endogsaa ganske glad ved at have set Dem og talt med Dem. Det er et behageligt Tidsfordriv. De skal dog ikke gentage Forsøget. Audiensen er tilende. —

ANNE KATHRINE. Man lærer altsaa lige saa megen Forstillelse i et Aar ved et Hof som i et helt Liv i Kamp med Sult og Løgn. Det spaar godt for Deres Majestæts Fremtid. Men de 20 Aar kræver deres Ret — de kræver deres Ret i Taarerne, der dugger Deres Øjne, i Blodet, der hamrer i Deres Tinding, i Graaden der ryster Deres Legeme. Deres Kærlighed kan Deres Majestæt ikke skjule. For Dem er altsaa Drømmen ikke drømt ud endnu. Jeg ser det, og jeg skal vide at rette mig derefter. Man lærer alligevel mere der ude paa Gadens Sten. Og man lærer at staa alene, at bide Graaden i sig og at knytte sine Hænder i Tavshed, at elske, naar det er Tid, at tvinge sin egen Elskov og tvinge andres. Det evner Dronningen ikke — endnu en Gang Krig eller Fred?

DRONNINGEN løfter Haanden og peger ud.

ANNE KATHRINE. Deres Majestæt elsker Kongen — og det er Skade, for Hs. Majestæt er ikke Deres Kærlighed værd. Men se ud over Landet, over Marker, hvor Bonden gaar krøget af Slid og træller for Herremanden .Se, hvor Vold og Udaad øves af de stærke mod de svage, hvor Oldinger slæbes til Træhesten for en slagen Køters Skyld.

Den Kvinde vi har talt om, er en Folkets Datter, Deres

Majestæt, og hun har Følelse. Deres Majestæts Taarer og elskovssyge Hjerte kunde bevæge hende til at vige, for at Deres Majestæt kunde drikke Elskovs søde Vin, til Bærmen bed i Deres Mund.

Men Folkets Datter kan se, at Folket lider ilde. Det der er sket i Dag, maa belære Deres Majestæt om, at denne Kvinde har en Gærning at udføre.

Hun skal vide at udføre den. Om Deres Majestæt havde mere Hjerte for Deres Folk, vilde andres Hjerter slaa varmere for Dem. Tænk paa dette. Det er min eneste Kunst, men den forstaar jeg.

Ellevte Scene

De forrige. Kongen frygtsomt.

ANNE KATHRINE. Audiensen er forbi, jeg bøjer mig for Deres Majestæt og gaar. — Mod Porten.

KONGEN vil følge.

ANNE KATHRINE. Sire, det er Deres Majestæts Pligt at staa ved Deres Gemalindes Side. Officielt og for Folket. Deres Majestæt bør ikke forsømme Deres Pligt.

Svinger med Hatten og gaar.

Tolvte Scene

Kongen. Dronningen.

DRONNINGEN. Og dette byder Du mig. —

KONGEN. Pas de scènes — ingen Scener —

Jagthornene lyder derude fra, Kongen vender sig efter Lyden, Dronningen synker ned paa Bænken grædende. Overhofmesterinden og Overkammerherren ind fra Baggrunden.

Tæppe.

TREDJE AKT

Første Scene

Konseil-Salen paa Slottet. Til højre en Forhøjning med Tronstolen, foran denne et Bord. For Enden af dette sidder Konseilspræsidenten til venstre, med Ansigtet vendt mod Tronstolen, 2 Kollegiepræsidenter, Baronen, Admiralitetspræsidenten, Ordenskansleren, Oversekretæren. Ligeoverfor dem ved Konseilspræsidentens Side Overkammerherren og Kabinetssekretæren. Tronstolen staar tom.

KONSEILSPRÆSIDENTEN staar for Bordenden. Ja, mine Herrer, jeg lader altsaa i Henhold til Konseil'ets Tilslutning denne Skrivelse afgaa i det Haab, at Mageskifte-Kontrakten, som vi alle med saa stort Haab imødeser, derved maa være naaet i det mindste et Skridt videre.

ADMIRALEN. Og man billiger dette Skridt paa Springvandstorvet.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Det sømmer sig ilde at spøge.

BARONEN. Og dog tror jeg, at saavist som Konseilspræsidenten har Landets Skæbne i Eders Haand, saavist vil Deres Skæbne, om vi ikke ser os for, meget snart ligge i den hvide Haand — paa Torvet, som Admiralen taler om:

Den Haand maa hugges af — voilà l'amputation.

OVERSEKRETÆREN. Det er kraftigt talt — mais comment?

BARONEN. Med et haandfast Tag, ikke sandt, Hr. Overkammerherre.

OVERKAMMERHERREN. Absolut — med et Hug — eller rettere med Hug . . .

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Her er Tale om Hs. Majestæt, vor allernaadigste Konge . . .

OVERKAMMERHERREN. Og hans Bislopperske, Nattens Dronning.

ADMIRALEN. Er Huggene tiltænkt Mademoisellen eller vor allernaadigste Monark. Overkammerherrens Stok har før danset paa de Rygstykker. Hvad siger Kabinetssekretæren. Skønne Ungdomsminder. Havde I endda tampet allerhøjstsamme op til at være en værdig Konge for Landet. Men I har kun tampet Viddet ud af hans Hoved og Gift ind i hans Hjerne.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Eders Tale, Admiral, fører Eder tæt op mod det sidste Hanefjed.

ADMIRALEN. I vil maaske billige Overkammerherrens Stokkeprygl.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Overkammerherren er en brav Mand, hvis Maal altid har været det bedste.

OVERSEKRETÆREN. Og Maalet helliger Midlerne, siger Papisterne — disciplina sollerti fingitur ingenium.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Skrivelsen til Hs. Majestæt Kejseren gaar altsaa af.

ADMIRALEN. Med Kongens Underskrift — en Formalitet, som Konseilspræsidenten vel ikke sætter sig ud over.

OVERKAMMERHEREN. Hs. Majestæt har lovet at komme —

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Monsieur Sekretær. Eders Memoirer med Forslag om Nedsættelse af en Landvæsens Komission vil være at forelægge Konseil'et.

KABINETSSEKRETÆREN. Hs. Majestæt har personlig modtaget Papirene fra mig.

ADMIRALEN. Naar det gælder Bønder og Bæster er Monarken straks gelassen. Jeg er sikker paa, at det er den Omstændighed, at denne Mademoiselle er ud af Kanaille, der gør Hs. Majestæt saa genegen til at føje hende.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Kanaille er et hæslig Ord om Landets Børn, Hr. Admiral.

KABINETSSEKRETÆREN. Det var maaske ikke Skade, om Landets Børn havde flere Ord at tale om Landets Sager.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Monsieur skriver — han taler ikke i Konseil'et.

Døren slaas op, to Livgardister og en Dørvogter:

Hans Majestæt Kongen.

Anden Scene

De forrige. Kongen, fulgt af Grev Konraht og Enevoldt. Herrerne rejser sig.

KONGEN slaar ud med Haanden. Sæt Dem mine Herrer — Lad Hvilen falde paa Dem. I De Herrers Alder trænger man til Hvile. — Det er vor Hensigt i Fremtiden ikke at overbebyrde Dem. Tager Plads i Tronstolen.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Budskabet til Kejseren foreligger til Underskrift.

KONGEN. I har allerede afgjort Sagen — I afgør Sagen uden os — I trænger ikke til os — det kan være os det samme. Det vil formodentlig ogsaa være Jer ret ligegyldigt, om Vi ikke trænger til Jer.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Ønsker Deres Majestæt, at jeg refererer Sagen.

KONGEN. Que diable m'importe — Kom med Papiret — Hvilke Løgne I debiterer min ophøjede Collega er mig uden Forskel.

Naa — quand-même — Pennen, Kabinetssekretær,

Pennen for Pokker: Jeg skriver, der, godt. Men, De Konseilspræsident tager Ansvaret for de Løgne ovenfor min Haand. Er der mere?

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Memoirerne om Landvæsenskommissionen.

KONGEN. Rigtig — Enevoldt, mine Papirer — ræk mig dem — Godt, Sekretær, overmaade godt. Den Sag skal ufortøvet fremmes. Mine Herrer af Konseil'et, De brænder sikkert af Begærlighed efter at ophjælpe Deres Fædreland. Denne Gang gælder det ikke Deres egne dyrebare Sager, men Deres Bønders. Jeg ser, hvor De brænder af Begærlighed efter Arbejdet. Det er noget for Dig — mod Admiralen.

ADMIRALEN. Deres Majestæts Befaling er mig en Lov.

KONGEN. Det ved Vi — Vi haaber snart at De skal faa Lejlighed til at takke os. — Denne Sag ligger os paa Hjerte, Vi ønsker den fremmet, Konseilspræsident Vi ønsker den fremmet.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Har jeg ikke altid efter Evne fremmet Deres Majestæts og Deres Majestæts højsalige Faders Vilje.

KONGEN. Med større eller mindre Glæde for saavidt min Vilje angaar. Men denne Sag skal fremmes. Vi ønsker at være en Fader for vort Folk, og den simple Mand har tillige Krav paa at behandles vel. I gav os vort Valgsprog gloria ex amore patriæ. Min Amour til Dem, mine Herrer, kender De alle, saavist som jeg kender Deres Amour til mig.

OVERKAMMERHERREN. Og Deres Majestæts Amouretter.

KONGEN. Mine Amouretter har jeg ogsaa tænkt at tale til Konseil'et om — senere, tale ret alvorligt, saa det vil

glæde De Herrer ret inderligt. De Herrer følger sikkert med Varme vore Amouretter — De skal blive delagtige i dem — De skal, — mine Herrer — senere.

De Herrer kan jo regere Landet uden os. De Herrer vil tænke paa os. — Vi skal tænke paa Dem, og Vi skal have en behagelig Overraskelse til Dem à demain.

En Retfærdighedsakt mod en, der er forurettet og tilsidesat, meget behagelig Overraskelse for De Herrer, au revoir. Kongen vinker ad Grev Konraht.

Faa dem paa Porten — Vi vil soupere her. Kom Enevoldt. Gaar.

Tredje Scene

De forrige uden Kongen og Enevoldt.

Herrerne rejser sig og taler heftigt.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Konraht — Hvad mener Kongen.

KONRAHT. Hs. Majestæt taler i Gaader.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Mig skal Du sige det. Du ved, at jeg trods alle dine letsindige Streger holder Dig for cavalier parfait. Du har Indflydelse paa Majestæten, og Du har Forpligtelser overfor mig. Hvad vil han.

KONRATH. Paa Ære, jeg aner det ikke.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Du kan ikke lyve, Konraht.

KONRATH. Enfin — Hs. Majestæt vil soupere i Aften i Konseilsalen med sin Maîtresse.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Det er altsaa kommet saa vidt — Otto — Frederik — Hs. Majestæt ønsker altsaa at soupere i Konseilsalen med sin Maîtresse.

OVERSEKRETÆREN. Id licet bovi quidam Jovi — han har Ret til det.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Du kan gaa, Konraht.

KONRAHT. Det vil næppe vare saa længe, inden Hs. Majestæt kommer tilbage. Jeg har Ordre til at lade Salen gøre i Stand til Teater.

OVERSEKRETÆREN. Vil han spille Komedie.

KONRAHT. Hs. Majestæt mener, at De Herrer af Konseil'et har benyttet denne Sal til dette Brug saa ofte. Blot mener Hans Majestæt, at hans Komedie bliver artigere. Navnlig Nachspielet, det bliver sikkert det artigste. Iaften spiller Hs. Majestæt Zaïre, i Morgen ....

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Du ved altsaa mere.

KONRAHT. Min Mund er lukket med syv Segl.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Konraht jeg byder Dig at tale. Det gælder Landets Ære, og det er min Pligt at vaage over, at den ikke krænkes.

KONRAHT. Enfin — til Konseilspræsidenten. Katherine skal ophøjes til Baronesse Grandiflora og nommeres til officiel Maîtresse. Navnet er symbolsk Cereus Grandiflorus, betyder Nattens Dronning, en berømt Kaktus Art, som mon oncle ved. Den ser skøn ud, men har hvasse Torne, voilà tout. La nouvelle Pompadour. Mon oncle faar en Vicepræsident i Konseil'et for hun er ærgærrig som Satan det Fruentimmer — Men ikke mine Ord igen — Jeg har intet sagt.

Jeg tillader mig at trække mig tilbage, om lidt vil Salen blive rømmet. Madame la baronne des Grandfleurs, née Anne Kathrine Møhl, lader det høje Konseil sætte paa Porten allernaadigst. Serviteur. Ud.

Fjerde Scene

De forrige uden Konraht.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Mine Herrer. Hs. Majestæt vil

iaften soupere her i Konseilssalen med sin Maîtresse, han ønsker at optage hende i Adelstanden, som en Slags Recompensation vel, mod den højsalige Prins af hvem hun angives at være en naturlig Datter.

ADMIRALEN. Det er altsaa Overraskelsen, ma foi — en artig Overraskelse. Skulde hver naturlig Datter, som Adelsmænd efterlader sig nobiliteres og legaliseres — sikken Oversvømmelse — pardieu, saadan Taske.

BARONEN. Det maa forhindres — Hs. Majestæt spøgte artig med os, den canaille, Konraht har Ret, Nachspielet bliver det artigste — enten han eller vi — il faut faire l'amputation.

OVERSEKRETÆREN. Vraiment for vor Skyld, for Landets, for Hendes Majestæts og Udlandets. Folket taaler det ikke heller. Flaadens Folk, Matroserne vil ikke taale hans Opførsel overfor vor naadige Dronning.

BARONEN. Vi maa vise Hans Majestæt, at Parykkerne har Ben i Næsen. Men Midlet.

OVERKAMMERHERREN. Vold, Hr. Baron — som sagt Amputation ved Hug. Hs. Majestæt er fejg.

ADMIRALEN. Det ved Hr. Overkammerherren af Erfaring.

OVERKAMMERHERREN. Mig er han bange for, hans Amour til mig er en Reminiscents af gode Stokkeprygl.

OVERSEKRETÆREN. Svaviter in modo, fortiter in re — med Læmpe, mine Herrer, med Læmpe.

BARONEN. Overkammerherren har Ret. Men det er halsløs Gerning at forgribe sig paa Majestætens Person. Vil De Herrer overlade mig Sagen.

HERRERNE. Ja —

BARONEN. Godt. Resten skal jeg besørge. Hr. Kabinetssekretær, vil De udfærdige en Ordre til at hæfte

og lade landsforvise Anne Kathrine og datere den i Morgen.

OVERKAMMERHERREN. Han underskriver den aldrig.

BARONEN. Han skal.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Vil De tvinge Kongen, Baron.

BARONEN. Ja, — men det bliver min Hemmelighed, hvorledes. Hvis Hr. Overkammerherren vil være mig behjælpelig og det høje Konseil meddele mig plein pouvoir. Saa skal det Kvindemenneske imorgen Aften være under Sejl.

OVERSEKRETÆREN. Højt Spil.

BARONEN. Det er min Vane. Det gælder hende eller os. De Herrer kan være forvisset om, at det vil gaa tout lentement. Her er Dokumentet — altsaa dyb Tavshed, mine Herrer, signez s'il vous plaît.

Herrerne skriver under.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Konseil'et er hævet — Gud velsigne Kongen og Landet. De gaar.

Femte Scene

KONRAHT, OSBORN med Lakajer.

OSBORN. Op med Vinduerne, lad os faa luftet ud efter Parykkerne — vite!

KONRAHT. Arrangementet skal være i Orden, flyt de vise Mænds Bord, ned med Tronstolen, for Pokker, tag fat Karle. I flytter en Trone, mærk Jer det.

OSBORN. Og rejser i Stedet et Alter for Venus Vulgivaga.

KONRATH. Venus har flyttet Troner før. Særlig med Bacchus i Følge. Hejda I der. Kast en Dug over det grønne Klæde og stabl mig Fade op, der hvor mon

oncles mugne Traktater plejer at dominere. Spinettet — Spinettet. Hs. Majestæt har ønsket et Spinette. Kan I ikke flytte Tronen, ja, saa lad den staa — lad den staa. Saaledes —

OSBORN. Konraht nu er Du og jeg bleven Conseillèrs d'état — endelig. Jeg tager Admiralens Plads, jeg skal snart faa ryddet ud i Admiralitetet. De trænger til Søluft de mugne Parykker — Vite — corps de diable, hvor I snøvler. Der er Majestætens Karosse — Bravo —

KONRAHT. Madame la baronne des Grandfleurs — à la bonheur. Hvorfor ikke, det dejligste Fruentimmer i Landet og kendt af al Folket — intimt af en Tredjedel og det endda ikke den ringeste. Vive Madame Pompadour, Ansberg, la Vallière, maintenant, Maintenon et tout le reste. Vite Kanailler. Majestæterne kommer.

Sjette Scene

De forrige. KONGEN, ANNE KATHRINE, ENEVOLDT, HS. NAADE GREVEN, nogle Kavalerer. Pager og Lakajer tage Opstilling i Baggrunden.

KONGEN gaar frem med ANNE KATHRINE. Nu har Du altsaa faaet din Lyst styret, min dyrebare, Du staar i vor Konseil-Sal, hvorfra vi styrer Land og Rige. Morbleu, hvor denne Hule er kedelig, og hvor det er ennuyant at styre Land og Rige.

ANNE KATHRINE ser sig om. Her regerer altsaa Du.

KONGEN. Eller rettere Parykkerne, dem morer det, mig keder det, voilà la différence.

ANNE KATHRINE. Men det er Dig, der styrer.

KONGEN. Det fortæller man mig — Messieurs — hvem er Herre i dette Land?

HERRERNE. Sire — Deres Majestæt.

KONGEN. Kan Du høre Papegøjerne — de kan deres Lektie, hvem er den klogeste i dette Land.

HERRERNE. Sire — Deres Majestæt.

KONGEN. Og hvem er den skønneste.

HERRERNE. Sire, Hendes . . .

KONGEN. Nom de diable, hvem.

ENEVOLDT. Hendes Naade, Madame la baronne des Grandfleurs.

KONRAHT afbryder. Anne Kathrine for i Aften.

ANNE KATHRINE staar og stirrer. Det er Tronen, hvor er Kronen og Scepteret?

KONGEN. Det Marterinstrument er for tungt til Hverdagsbrug. Kaad. Vi gaar ikke med den.

ANNE KATHRINE. Men Du bærer den med Rette. Hun staar et Øjeblik og ser sig om, træder henimod Tronen, vender sig kort omkring mod Følget.

Herut Folkens allesammen — Vi vil være alene med Kongen.

Herrerne tøver, Lakajerne rejser sig.

ANNE KATHRINE. Er I døve til hobe? — herut — Vi vil være alene med Kongen.

KONGEN. I hører jo, hvad hun siger — Herut med Jer alle.

KONRATH. Men Maden, Deres Majestæt.

ANNE KATHRINE. Du — med din Figur — om et Kvarter, min Ven, skal Du faa Foder.

Saalænge, herut.

Herrerne trækker sig knurrende tilbage. Kongen bøjer sig over Anne Kathrine og kysser hende, de andre gaar.

Syvende Scene

Anne Kathrine, Kongen.

ANNE KATHRINE. Tag Plads i Tronen. Kongen tager Plads.

Har Du saa betænkt den Ophøjelse, Du lovede mig?

KONGEN. Tal ikke derom. Jeg har gjort alt — Du, alt som Kongen kan gøre.

ANNE KATHRINE knæler foran ham. Du er en mægtig Mand — din Vilje er Landets Lov. Rejser sig. Men Du fylder for lidt i Stolen, mon ami — Du fylder for lidt, og Parykkerne er mange. Det giver Styrke at være de Mange.

KONGEN. Kongen er den stærkeste —

ANNE KATHRINE. Saa længe de andre vil det. Men en skønne Dag — vil de ikke mere, mon ami — og saa er Du den lille.

KONGEN uhyggelig. Hvad er det, Du siger — Du ved jo, hvor stor min Magt er.

ANNE KATHRINE tager ham om Halsen. Mon petit chéri — din store Magt, vel er din Magt stor, men er min ikke meget større. Du hersker over det ganske Land, men jeg hersker over Kongen.

KONGEN kysser hende. Saa maa Du ikke sige disse skrækkelige Ting.

ANNE KATHRINE. Ikke gøre min lille Konge bange. For Du blev bange. Du blev bange. Det maa en Konge ikke blive, forstaar Du. Hvis dine Parykker kom og vilde have Dig til at jage mig bort — Vilde Du saa være bange, vilde Du?

KONGEN. Jeg kender ikke til Frygt.

ANNE KATHRINE. Ikke det. Saameget des bedre. Men Du er dog en lille Smule bange for mig.

KONGEN. Du er mit Liv.

ANNE KATHRINE ser sig om. Her styrer Du altsaa Land og Rige. Skulde man tro, at der kunde øves saa meget

ondt i saadan en herlig Sal. Dine Parykker, mon petit roi, er onde. Skaf Dig nogle andre Parykker.

KONGEN. Du er nok i Regeringshumør i Aften, ma petite.

ANNE KATHRINE. Maaske. De store gør vel i at holde *os* borte fra Magten. Faar Folket først Smag paa at regere, Vé dem.

Det er første Gang, jeg staar i din Konseilsal — Det var ridicult at kunne flytte Brikker — flytte Brikker. En Springer — fra Lakaj til Minister, en Løber fremad — gardez Dronningen — og Skak — Kongen mat.

Jeg sætter Kongen mat, mon pauvre roi.

For al Landsens Parykker, Du har lært mig at spille Skak, og Du skal se, hvor Brikkerne skal blive flyttede.

KONGEN. Du er klog, Anne Kathrine. Det ved jeg — meget klog. Det kunde være, at vi to spillede et Parti Skak en Gang, der skulde rygtes over Landets Grænser.

ANNE KATHRINE. Det er dog et langt dejligere og stoltere Spil, end øde sin Tid med Drik og Galenskab. Skak, mon roi, Skak, vi vil spille Skak med levende Brikker. Blot Du ikke bliver mat forinden.

KONGEN. Mat?

ANNE KATHRINE. Parykkerne siger Skak.

KONGEN. Saa giver jeg Dig mit kongelige Ord paa, at Parykkerne ryger.

ANNE KATHRINE. Hvis de nu sidder altfor fast paa Hovederne.

KONGEN. Saa ryger Hovederne med, voilà tout.

ANNE KATHRINE. Jeg holder af Dig, naar dine Øjne lyner — saa ligner Du en Konge — den Konge Du er. Og saa er jeg stolt af at være Din. Din Tunge er dit Sværd

og en Konge skal være tavs. Hans Øjne skal tale. Han er frygtelig, naar han tier.

Du taler for meget. Kys mig.

KONGEN. Elsker Du mig?

ANNE KATHRINE. Jeg elsker Kongen i Dig. Men han er næsten aldrig hjemme. Da Du sagde *det* om Hovederne, saa var Kongen der — Han kan komme en Gang imellem, som et Lyn, saa gyser jeg selv. Saa elsker jeg Dig — men ellers, mon petit ami, holder jeg af Dig, fordi Du er saa god mod mig og fordi Du er min eneste Ven.

KONGEN. Din eneste Ven.

ANNE KATHRINE. Giv mig Magt — med Magt følger mange Venner.

KONGEN. Det er ikke noget Værn.

ANNE KATHRINE. De har deres Pris —. Jeg kender Prisen paa hvert Mandfolk i dette Land, den højeste og den laveste. Og jeg kender den dernedefra, derudefra, hvor man lærer Folk at kende.

KONGEN. Folk er Kanailler — alle — Kanailler.

ANNE KATHRINE. Der er megen Kanaille iblandt, men særlig mod Toppen. Naa, var den ikke, vilde vi savne den skammelig. Det er Kanaillen der skaffer os vor største Glæde. N'est-ce pas? Det er Kanaillen der gør, at vi føler os bedre end de andre. Var Verden dydig, mon petit roi, saa kunde Du og jeg ligesaa godt hænge os op, inden Dyden hængte os. —

For det gjorde den sikkert.

KONGEN. Du har mere Esprit end hele mit Konseil, min Dyrebare.

ANNE KATHRINE. Men uendelig meget mindre Dyd, ikke sandt. Jeg har tænkt over Tingene af og til, som et Mand-

folk og set dem paa Vrangen, det har skadet min Dyd, men det har flinket diablement paa min Esprit.

KONGEN. Du er dejligere end alle Dyder — dine Laster selv er herlige Zirater. Paa vor kongelige Ære, Vi giver alle Landets Dyder for en af dine bedaarende Laster.

ANNE KATHRINE. Min største Last er, at Kongen elsker mig, og at Kongen har Mod til at elske mig, er Kongens største Dyd.

KONGEN. Ma chérie. En Konge har hverken Laster eller Dyder, han har tout simplement Kvaliteter, og dem *skal* hans Undersaatter elske. Det er Tronens Magt, min Dyrebare.

ANNE KATHRINE. Saa del din Magt med mig — for din Trone kan Du vel ikke dele?

KONGEN. Kongen kan alt, hvad han blot vil.

ANNE KATHRINE. Nu ligner Du igen en Konge.

KONGEN. Kys mig.

ANNE KATHRINE. Nu ligner Du en kælen Kat. Vi vil soupere — hastig hen og slaar Fløjdøren op. Messieurs: Gehejme-Konseil'et er endt, nu er der Foretræde for Mængden — Tilbords.

Ottende Scene

Anne Kathrine, Kongen. Herrerne og Lakajerne fra sjette Scene. Musik kommer ind og tager Plads — Lakajerne sætter Mad paa Bordet. Alle tager Plads. Kongen midt for Bordet ved Anne Kathrines Side.

ENEVOLDT. Er det upassende at spørge, hvad der er bestemt i det høje Gehejmekonseil?

KONRATH. Lad os spise.

ANNE KATHRINE. Lad det sultne Skind faa Mad.

ENEVOLDT. Jeg gentager Spørgsmaalet.

KONGEN. Det skal blive besvaret, naar Tiden er. —

ANNE KATHRINE. Alvorlige Forretninger til i Morgen.

KONGEN rejser sig. Vi drikker for vor kære Gæst — vor alleramusanteste, mest bedaarende Veninde. — Hun leve højt.

Fanfare.

ANNE KATHRINE. Jeg drikker for Hs. Majestæt, vor allernaadigste Konge, er det ikke det, det hedder, han leve højt og længe.

Fanfare.

KONGEN rejser sig. Silentium — Enevoldt, mine Papirer. Enevoldt rækker ham et Dokument. — Vive la dame, la plus belle dame de mon royaume. Mademoisselle Kathrine er død, længe leve Hds. Naade Anne Kathrine, Baronesse Grandiflora. I dette Dokument staar med vor egenhændige Underskrift vor dyrebare Venindes Udnævnelse i vor høje Adel, der mangler kun Parykkernes Nik — for det skal Vi sørge i Morgen den Dag. Mine Herrer, gør den naadige Baronesse Deres ærbødige Opvartning. Hun er vor Herskerinde og følgelig ogsaa Deres.

Vive la belle — reine de toutes nos plus belles nuits.

Blæser Musikanter.

Fanfare.

ANNE KATHRINE. — Tak — Tak —. Mit Valgsprog skal være dette »Kongens Kærlighed er mit Liv«. Og støttet til Kongens Haand tager jeg Plads i den gyldne Stol.

Hun gaar op mod Tronen, ser paa Kongen. Hvad siger min høje Herre?

KONGEN. Bravo, charmant — en Engel paa Tronen.

ANNE KATHRINE ser ud over Salen, tager Plads. Kom herhen, Deres Majestæt, og stil Dem ved min Side. Nu styrer vi Land og Rige. Messieurs, tag Plads, nu vælger vi os et nyt Konseil.

KONGEN. Bravo, Bravo, det har længe været vor Hensigt. Vælg Du for mig, Anne Kathrine, vælg.

ANNE KATHRINE. Admiraliteten giver jeg ham der — Osborn. Han bander som en Tyrk og drikker som en Sætteskipper, det er à la mode i Marinen. Tag Plads, Admiral, og styr dine Skibe.

OSBORN tager Plads.

ANNE KATHRINE. Hans Naade Greve Oelburg — træd nærmere. Rødhovedet med skinnende Øjne og raa som en Slagter. Generalissimus i Krigskollegiet, Leder af Manddraberkompagniet. Det er din Metier, mon ami — slaa ihjel og dæk Dig selv, naar Du retirerer. Armeen er en nyttig Indretning og den koster bravt mange Penge — men den pynter Landet, à la bonheur.

KONGEN. Henrivende, Du regerer som en født Fyrste, Du ved, hvor Du skal søge din Alliance. Vor tykke Ven, Hs. Naade er Incarnationen af Hæren. Som til en Hund. Sitse — var Ret.

Hs. Naade gaar lidt usikker frem og tager Plads.

ANNE KATHRINE. Enevoldt, min Ven — Kirken og de skønne Kunster til Dig. Besøg flittig den første for saa meget roligere at kunne dyrke de skønne ved Nattetid. Faarene til højre og Bukkene tilvenstre. Tykke Konraht, i dine Hænder er vore Finanser velbevarne — Du lader dem rulle og det er de bestemte til. Nu mangler vi blot Landet — Agerlandet. Hvem skal vi betro det til. — Hej, Du der — en gammel Lakaj træder frem. Du ser from ud. Hvor er Du fra?

LAKAJEN. Kender I mig ikke. Mit Navn er Mathias. De frelste mig fra Træhesten og gav mig Guld. Nu er jeg Kongens Kammertjener ved Deres Anbefaling.

ANNE KATHRINE. Vist kender jeg Dig, brave Mathias. Du skal være Præsident for Agerdyrkningen. De høje Herrer har længe nok tampet Jer med Svøber — tamp Du nu dem med Skorpioner. Lad dem ride Træhesten som de bød Dig.

KONGEN. Magnifique — ganske som jeg vilde gjort.

ANNE KATHRINE skarpt. Hvorfor gør Du det saa ikke?

KONGEN trækker paa Skuldrene, efter en Pause. Jeg overlader det til Dig.

ANNE KATHRINE rejser sig. Mine Herrer, I er udnævnte — og I er afskedigede — Hører I — rejser I Jer ikke — vite, allez — I er afskedigede. Alle med Undtagelse af min Ven Mathias. Folk — fire haandfaste Karle af Lakajerne. Tag Sæde i Konseil'et og sæt os de parfumerede Herrer paa Porten, allez vite, De har regeret længe nok, nu skal der Karle til.

KONGEN. Bravo, bravissimo — Bravo — Du regerer som en Gud, Anne Kathrine. Folkens tag Plads. Hvad glor I efter, tag Plads — frem i Konseilet.

Lakajerne tager Plads. Herrerne staar tavse og ser ilde berørte ud.

ANNE KATHRINE. Der ser Du sunde og runde Ansigter i dine skimlede Parykkers Sted. Sire — mon roi — det er Folket. Med et Pennestrøg kan Du sætte disse Mænd i Parykkernes Sted.

KONGEN. Med et eneste Pennestrøg.

ANNE KATHRINE skarpt. Saa gør det.

KONGEN trækker paa Skuldrene —

ANNE KATHRINE. Er Du bange.

KONGEN. Anne Kathrine — nu er det Spøg nok —

ANNE KATHRINE slaar ud med Haanden. Spøg! Lad gaa, men en artig Spøg. Naar Bonden naar frem, bliver han

Springer, Taarn eller — Dronning, mon roi — Ds. Majestæt har selv lært mig Skakspillet. Det spilles artigst med levende Brikker. Blæs Folkens, blæs for vort nye Konseil, Baronesse Anne Kathrine af Grandiflora og Hs. Majestæts Konseil af Dagens Dato, et Konseil af Folket.

Fanfare.

KONRATH til Greven. Nom de diable — Hun er for mægtig.

GREVEN. Hun er almægtig, han træder frem. Deres Majestæt pardonnerer mig. Jeg er ikke vel.

KONGEN. Lakajer bær ham ud.

GREVEN rejser sig vaklende. KONRATH følger ham hen ad Gulvet. Kongen og Anne Kathrine lægger ikke Mærke til ham.

GREVEN. Konraht — det gaar for vidt. Hun maa falde — hun er for mægtig.

KONRAHT. Hvad der er værre, hun er for klog. Hvor gaar Du hen?

GREVEN. Tys — lad som intet. Jeg gaar til min Fætter, Admiralen og til Baronen. Højt. For Pokker, Karle, en Mand under hver Arm — det svimler for mig.

KONGEN. Bær ham ud, Hr. Greven har allerede nu smagt for meget paa Mosten. Musikanter blæs — Giv ham en Fanfare.

Fanfare. To Lakajer støtter Greven, han gaar.
Selskabet pokulerer.

ANNE KATHRINE. Vort nye Konseils første Handling, bort med Flasker og Glas — bort — Nu vil vi holde Maade for en Stund. De skønne Kunster i Højsædet. Sire, Komedien, Voltaires udødelige Zaïre. Folket skal opdrages ved Kunsten.

Alle rejser sig, Mumlen og Larm.

ENEVOLDT til Konraht. Baronesse og officiel Maîtresse — Saa sprang altsaa Bomben.

KONRAHT. For i Aften — Imorgen springer den her i Salen.

ENEVOLDT. Jeg er rolig, den lille er klog som bare Pokker.

KONRAHT. Saamænd.

ENEVOLDT. Hvad mener Du?

KONRAHT. Intet.

ENEVOLDT. Du bærer Kappen paa begge Skuldre, Konraht.

KONRAHT. Jeg har en djælvleblændt Lyst til at beholde Hovedet mellem dem begge, og dette minder mig om salig Caligula. Men lad os drikke — saalænge vi kan det. Après nous le déluge.

KONGEN. Og saa — Anne Kathrine — Komedien, Voltaires Zaïre — Komedien.

ENEVOLDT. Den er ellers godt i Gang.

KONGEN. Var sin Mund — Knægt — Komedien — Komedien. Han springer op paa Forhøjningen foran Tronen og vinker ad Anne Kathrine — hun stiller sig op overfor ham.

KONGEN. Min elskede Zaïre, før Hymens søde Baand
forener os for stedse med Hjerter og med Skæbne:
Jeg elsker Dig Zaïre, jeg venter af din Sjæl
En Kærlighed, hvis Flamme skal brænde imod min
I Sjæl, i Legem, alt Zaïre er for mig.
Med alt mit Hjertes Ild, jeg elsker, elsker Dig.

ANNE KATHRINE staaende foran Tronen, mod ham.

Ja, hvis blandt alle dem, hvis Sjæle De behersker,
mit Øjes tavse Bøn til Dem har fundet frem.
Saa tag mig, tag mig helt —
(improviserende)
Som helt jeg tager Dem.
(Kongen synker ned for hendes Fod.)

Tæppe.

FJERDE AKT

Kongens Sovegemak. Morgendæmring. Midt paa Gulvet en stor Seng. Her ligger Kongen fuldt paaklædt i dyb Søvn, lige kommen fra Gildet har han kastet sig paa Sengen og sover nu. Kammertjeneren Mathias sidder paa en Stol ved Vinduet, paa en Sofa ligger en Page ligeledes i dyb Søvn. Tæppet gaar op, Kongen kaster sig urolig frem og tilbage. Kammertjeneren vaagner og gnider sine Øjne, rejser sig, ser sig om, gaar hen til Pagen og vækker ham. Vinduet er i Beletagen meget stort med en ganske lav Karm.

Første Scene

KAMMERTJENEREN. Hr. Junker — Hr. Junker.

PAGEN strækker sig. Lad mig sove.

KAMMERTJENEREN. Hr. Junker.

PAGEN rejser sig og gnider Øjnene.

KAMMERTJENEREN. Se en Gang Junker — der ligger Hans Majestæt fuldt paaklædt. Han maa være kommen, mens jeg har sovet. Hvorfor har Junkeren ikke vækket mig.

PAGEN gaber. Vi vare saa fulde begge to, og Du snorkede som en Okse.

KAMMERTJENEREN. Hvad sagde Kongen.

PAGEN. Ikke et Ord. Kongen havde drukket usædvanligt — Maîtressen havde tvunget ham dertil, han var ude af sig selv af Amour og Drukkenskab. Sikken en Aften gaber. Lad mig sove.

KAMMERTJENEREN. Det gaar for vidt Junker — det gaar for vidt. De ved, hvad jeg skylder denne Dame, hun har frelst mit Liv. Hun er Smaafolks Haab. Blot hun ikke var saa letsindig. Aa det er Synd og Jammer er det, for Bunden er god som Guld. Og Kongen gør meget af hende.

PAGEN. Hvad angaar det os to. Kongen har vel for Pokker Lov til at elske, hvem han vil og gaber drikke ligesaa meget han vil.

KAMMERTJENEREN. Dette ender med Forfærdelse — Hans Majestæts Helbred tager Skade. Og hun er saa god mod Smaafolk. Jeg vil tale til hende. Jeg vil tale til hende.

PAGEN sover.

KAMMERTJENEREN. Hr. Junker.

PAGEN. Lad mig sove. Det banker.

KAMMERTJENEREN. Hvem der. —

BARONEN udenfor. To Herrer af Konseil'et.

KAMMERTJENEREN. Hans Majestæt hviler.

OVERKAMMERHERREN. Luk op, Mathias, det er Overkammerherren.

KAMMERTJENEREN fortvivlet. Junker, Junker det er Overkammerherren — hvad skal vi gøre, han vil ind, og Hans Majestæt er i den Forfatning.

PAGEN gaber. Sig ham, at Kongen sover.

OVERKAMMERHERREN. Luk op for alle Landsens Parykker.

PAGEN vrænger. Luk op, Mathias, for Landsens Parykker.

KAMMERTJENEREN. Hvad skal jeg?

PAGEN. Hvem er Du mest bange for, Kongen eller Overkammerherren?

KAMMERTJENEREN. For Overkammerherren.

PAGEN. Saa luk op.

KAMMERTJENEREN lukker op.

Anden Scene

De forrige, Baronen, Overkammerherren.

OVERKAMMERHERREN. For Fanden, det varede længe.

KAMMERTJENEREN. Hs. Majestæt sover.

OVERKAMMERHERREN. Væk ham.

KAMMERTJENEREN. Det tør jeg ikke.

OVERKAMMERHERREN. Saa skal jeg selv. Træder hen til Sengen, med fast Stemme. Kronprinsen skal staa op.

KONGEN farer op — dækker sig med Haanden. Slaa mig ikke Hr. Hovmester — Slaa mig ikke.

OVERKAMMERHERREN træder tilbage og bukker dybt.

KONGEN. Hvad vil De mig — hvad vil denne Mand — hvem er det.

BARONEN bukker.

KONGEN. Baronen. Hvad vil De os? — Vi sover — Vi hviler os, hvad vil De os? Rejser sig i Sengen.

BARONEN. Vigtige Statssager.

KONGEN. For Pokker — jeg sover. Hvør tør De understaa Dem i at trænge ind til os saa tidlig paa Dagen. Vi vil have Fred. Hvad angaar Deres Statssager os.

Angst. De er bevæbnede — vil De nu til — vil De dræbe os — Hjælp, Hjælp — Kald Vagten, Mathias, Forræderi, Forræderi, man stræber os efter Livet, — Vagten hid — Vagten.

Døren er lukket, man hører Mumlen udenfor Vinduet, Larm af en Menneskemasse, der nærmer sig. Kongen stirrer forvirret om sig.

BARONEN. Hører Deres Majestæt, det er Folket.

KONGEN. Hvad vil de Hunde. Hvor er Vagten?

BARONEN. Folket oversvømmer Slotspladsen, Vagten er afmægtig.

KONGEN. Hvorfor er der ikke Soldater nok. Det er Deres Ansvar, Overkammerherre — Hvor er Konraht — det er Forræderi, man vil myrde os — man vil myrde os — vil myrde os. Naade — Naade, skaan vort Liv.

OVERKAMMERHERREN. Vi vil beskytte Deres Majestæt.

KONGEN. Hvad staar De saa her for, ud med Dem — ud — tal til Folket. Jag de Hunde bort — berolig vort kære elskede Folk — tal til dem. Folket elsker os — Vi elsker Folket. Jag de Hunde bort.

BARONEN. Deres Majestæt, Folket er i Oprør, Rygtet har bredt sig, at Deres Majestæt har souperet med Kathrine i Konseilsalen. Folket vil ikke taale denne Kvinde i Slottet, man kommer for at bevæge Deres Majestæt at gøre en Ende paa disse forargelige Scener. Folket beder.

KONGEN. Skyd de Hunde ned — Vi er Konge i dette Land, vor Vilje er Landets Lov.

BARONEN. Folket vil ikke taale det, hør hvor de larmer.

KONGEN. Hvad vil de, hvad vil de, hvad skal jeg gøre?

BARONEN. Deres Majestæt maa forvise Anne Kathrine

KONGEN springer op. Aldrig. — Aldrig, hvor tør han understaa sig til at true sin Konge — Hund, Hestehandler, Aagerkarl, hans Hoved skal rulle henad Slotspladsen, dumdristige Slyngel!

BARONEN bukker. Deres Majestæt maa ikke vredes — Jeg ønsker det ikke — Jeg kender ikke denne Dame, som Deres Majestæt foretrækker for Deres retsmæssige Gemalinde og Landets kronede Dronning — Jeg frembærer Raadets og Hoffets Ønske og underdanigste Bøn.

KONGEN fatter sig. Det er Dronningen og den Slange

Overhofmesterinden — Bi kun, diable — De skal faa det betalt. Ivrig. Du lieber Gott, er Vi ikke enevældig Monark og kan gøre, hvad Vi lyster. Eller staar Vi endnu under vor Hofmester. Til Overkammerherren, truende. Staar Vi endnu under vor Hofmester?

OVERKAMMERHERREN bukker dybt, men retter sig og ser fast paa Kongen. Nej.

KONGEN. Naa — Hvem har nogensinde vovet at trække paa Skuldrene ad en Pompadour, en Madame Kosel, en Augsberg. Skulde Vi lade os lede som en umyndig Dreng, og ikke tillade os at vise Gæstfrihed mod den Kvinde, der i esprit staar over andre Damer.

BARONEN. Deres Majestæt driver denne Gæstfrihed for vidt.

KONGEN. Gezirtes Zeug. Vi *vil* indføre hende ved vort Hof, Vi *vil* ophøje hende til Rang og Værdighed, Vi *vil* — hvad Hds. Majestæt saa end siger, hvad Overhofmesterinden saa end mener. Vi indser ikke, at Forskellen i vor og Hds. Majestæts Optræden er saa meget stor. Hun foretrækker sin Venindes Selskab for vort, og Vi foretrækker vor Venindes Selskab for hendes. Den ene er den kedeligste og mest impossible personne, den anden er den mest bedaarende i Verden. Voilà la différence. Dixi, De Herrer kan gaa.

BARONEN er under Kongens Tale traadt hen til Vinduet og slaar det op. Man hører en Hujen, Tuden og Larmen paa Slotspladsen, Raab »Ned med Kathrine«, »Ned med Tøjten«. »Vi vil tale med Kongen, hvor er Kongen, stik Slottet i Brand.« — Fløjten og Piben — »Klyng Vægterne paa Lygtepælen« — idetsamme bliver Døren reven op, Kabinetssekretæren og et Par Lakajer ind. Kongen springer op i Sengen og drager Tæppet over Hovedet. — Larmen og Hujen.

BARONEN. Dokumentet. — Deres Majestæt — Sire.

OVERKAMMERHERREN. Deres Majestæt.

KONGEN. Naade, Naade, dræb mig ikke, Naade, Naade, — Slaa mig ikke.

BARONEN. Det er Folkets Røst, Deres Majestæt. Folket kræver med høj Røst, hvad vi alle forlanger. Vi er kommen for at bede Deres Majestæt . . .

KONGEN. Luk det Vindue — luk det — for de rasende Mennesker — hvor er Vagten?

BARONEN. Luk Vinduet Vinduet lukkes, Larmen vedvarer. Vi beder Deres Majestæt betænke den farlige Situation og give Deres Minde til den eneste Udvej, der er er mulig. Der er flammende Had i Folket mod Anne Kathrine. Folket er i Oprør. Det gælder Landets Fred, og Deres Majestæts Krone, vi kan ikke værge Deres Majstæt. Folket har før stormet Slotte, Deres Majestæt vil erindre, hvor mange kronede Hoveder der er blevet myrdede tilforn. Vi er magtesløse, Folket forlanger det. Deres Majestæt maa ikke udsætte Deres dyrebare Liv.

OVERKAMMERHERREN. Vagten er overmandet, Folket tænder Baal paa Pladsen. — Slaar Vinduet op, Larmen lyder djævelsk, »Ned med Kathrine —. Hvor er Kongen? vi vil se Kongen« —

BARONEN. Gør det ikke, Deres Majestæt — De risikerer at blive skudt, Folket er bevæbnet.

KONGEN. I Gud den Almægtiges Navn, hvad skal Vi gøre? — Kongen faar et heftigt Anfald af Krampe, stønner og fraader — Larmen stiger.

BARONEN. Skriv under.

KONGEN ude af sig selv. Hvor, — hvor — hvor skal jeg skrive — Hvor skal jeg skrive.

KABINETSSEKRETÆREN træder hen med Pen, Baronen holder Papiret frem.

KONGEN river det fra ham og slynger det hen ad Gulvet. Nej,

før vil Vi dø. Vi elsker denne Kvinde, hun er vort Hjertes Dronning, vort Liv, vort alt — Nej, nej, nej, —

OVERKAMMERHERREN løfter et Klæde. Der falder flere Skud og Larmen vokser.

KONGEN rejser sig fortvivlet i Sengen, et Skud knuser det ene Vindue —. For Guds Skyld, de myrder os — Hvor er Papiret — hvor er det — Vi skriver, Vi skriver.

Han undertegner Dokumentet. Overkammerherren slaar Vinduet til og drager Forhænget for.

BARONEN. Deres Majestæt har frelst Deres Rige og Deres ophøjede Liv.

Baronen og Overkammerherren gaar hurtigt fulgt af Lakajerne.

Fjerde Scene

Kongen alene, sammenkrøben i Sengen. Kammertjeneren, Pagen. Larmen vokser, der høres flere Skud, derefter en gennemtrængende Piben — saa pludselig Stilhed og øredøvende Raab, »Kongen leve — Kongen leve.«

KAMMERTJENEREN ved Vinduet til Pagen. En sammenløben Hob, der splittes af sig selv. Junker, det er Baronen, der spiller Komedie — Jeg siger Komedie. Det gælder nu at frelse hende herhid. Der er Bondemænd nok i Staden paa Torve i Syd og Nord. Jeg skal betale min Gæld. Jeg vil frelse hende. Ud af en Løndør i Væggen.

PAGEN hører ham ikke. Hvad Fanden — I Gaar spillede Hs. Majestæt Komedie — i Dag spiller Parykkerne, à la guerre comme à la guerre, der røg Baronesse Anne Kathrine af Grandiflora i Lyset.

Men se — Hans Majestæt er død — Torden og Lynild, Kongen er død. Han styrter hen til Lejet.

KONGEN rejser sig som i Søvne, staar op af Sengen og gaar henad Gulvet — standser og breder Armene ud.

»Min elskede Zaïre, før Hymnens søde Baand
Forener os for stedse med Hjerter og med Skæbner.
Jeg elsker dig, Zaïre, jeg venter af din Sjæl
En Kærlighed, hvis Flamme skal brænde ind i min.
I Sjæl og Legeme alt Zaïre er for mig.
Med al mit Hjertes Ild jeg elsker, elsker dig.«

Han tager sig til Hovedet.

Anne Kathrine — Anne Kathrine — Bring mig Anne Kathrine — Kald Baronen tilbage. Giv os Dokumentet, det forbandede Dokument, at vi kan rive det i tusinde Stumper. — Det er List — det er Vold — Dokumentet! Vi taaler det ikke, Vi kvæles — Vi kvæles — Zaïre, Zaïre min elskede — kom — kom. — Hvad staar Du der for, hører Du det ikke. Bring os Dokumentet tilbage — hug Hovedet af de Slyngler — dræb dem — vite, vite.

Dokumentet — Dokumentet. Tag mig — tag mig helt. —

Han faar et heftigt Anfald, griber Stolen og slynger den mod Sengen — raser i Vrede og Krampe tumler sluttelig om mod Sengen i Fraade.

PAGEN. En Læge, en Læge, Kongen dør. Ud.

Femte Scene

De forrige. Konseilspræsidenten, Lægen, Hoffolk, Overkammerherren, Gardister.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Doktor hurtig — se til — se til — Brug hele Eders Kunst, Hans Majestæt dør, for Guds Skyld.

OVERKAMMERHERREN. Aa hvad, det er en Krise.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Det var dristigt vovet, for dristigt. Hs. Majestæt dør.

OVERKAMMERHERREN. Han gør Pokker, saadanne Kriser har han før haft. Det er Amputationen, der virker. Aarelad ham og lad ham ligge. Vel, Doktor, det er ikke

farligt. Det vigtigste er at han ikke vaagner før Affæren er endt. Giv ham en Dvaledrik Doktor, men det en der virker.

KONSEILSPRÆSIDENTEN Han er hvid som et Lig.

KONGEN med et Skrig. Anne Kathrine — Anne Kathrine — Dokumentet.

LÆGEN rækker Kongen et Bæger som han tømmer i et Drag, han synker tilbage.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Hs. Majestæt elsker denne uværdige Skabning.

OVERKAMMERHERREN. Saa meget mere nødvendigt, at hun fjernes. Baronen besørger det hele. Om et Øjeblik er hun undervejs til Grænsen, til sikkert Fængsel.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Men hvis Hs. Majestæt, naar han vaagner vil se hende.

OVERKAMMERHERREN. Umuligt, hun er borte.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Men hvis han vil.

OVERKAMMERHERREN. Saa dør hun — tout simplement.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Men hvis Hs. Majestæt dør.

OVERKAMMERHERREN. Saa dør Hs. Majestæt. Kongen er død, Kongen leve! Hds. Majestæt er i velsignede Omstændigheder.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Netop derfor.

OVERKAMMERHERREN. Hendes Majestæt dør ikke af Sorg.

Sjette Scene

De forrige. Dronningen med Hofdamer og Herrer.
Herrerne bukker.

DRONNINGEN. Hvor er Hs. Majestæt?

OVERKAMMERHERREN. Dér —

DRONNINGEN. Død?

OVERKAMMERHERREN. Endnu ikke.

KONGEN rejser sig og ser Dronningen og skriger halvt i Søvne. »Bort, bort. Anne Kathrine, min elskede, mit Hjærtes Dronning.« Synker tilbage.

DRONNINGEN rolig. Hs. Majestæt lever.

OVERKAMMERHERREN. Det synes saa. Ds. Majestæt kan være rolig. Hs. Majestæt dør ikke. —

LÆGEN. Men det er muligt, at denne Krise kan blive farlig for Hs. Majestæts Sjælssundhed. Hs. Majestæt er disponeret til Sindssyge, og denne Krise kan fremskynde den.

DRONNINGEN. Skulde det være den Højestes Vilje, saa er vi rede til at tage Statens Byrder paa vore unge Skuldre. Om vi kan finde en Mand i dette Land, der vil dele Byrden med os.

Idetsamme aabnes en Løndør i Væggen ANNE KATHRINE styrter ind iført en let Dragt hyllet i en Kappe. Hun kaster sig ned for Kongens Seng griber hans Haand og kalder

Mon chéri, mon roi. Kongen er myrdet.

Dyb Taushed, alles Blikke er rettet mod Dronningen.

ANNE KATHRINE bliver Dronningen var, bøjer sig. Deres Majestæt.

OVERKAMMERHERREN til Vagten. Grib Tøjten.

DRONNINGEN løfter Haanden.

Dyb Taushed.

DRONNINGEN til Konseilspræsidenten. Deres Excellence. Hvilken Straf forordner Loven for den, der trænger ind i Souverænens Gemakker ukaldet ved Vold eller List.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Døden som Høj-Forræder.

ANNE KATHRINE. Godt saa giv mig Døden, I der har myrdet Eders Konge. Jeg vil dø for ham. Jeg ønsker ikke at overleve ham.

LÆGEN. Hans Majestæt sover blot, han er ikke død.

ANNE KATHRINE griber Kongens Haand. Vaagn, vaagn, det gælder dens Liv, Du elsker ene af alle i denne Verden.

KONGEN rører sig ikke.

DRONNINGEN til Konseilspræsidenten. Lad denne Kvinde føre bort.

To Gardister stiller sig bag Anne Kathrine, hun gaar frem foran Sengen. Der høres atter Larm paa Slotspladsen. Raab og Støjen.

BARON STERNBERG ind, bøjer sig for Dronningen. For sent, hun er undsluppen, vi er forraadt, paa Slotspladsen larmer en Hoben af Bønder og Pøbel, Folkets Stemning har vendt sig. Kun med Nød og næppe slap jeg igennem. Vagten maa forstærkes. Dette er aaben Revolte.

Larmen tiltager.

OVERKAMMERHERREN. Hurtig, hurtig, lad Garden træde i Gevær. Lad Trommerne gaa. Send Bud til Kommandanten. Morbleu, det gælder Rigets Sikkerhed.

DRONNINGEN. Mine Herrer ingen Blodsudgydelse. Kongen er syg, saa er min Plads der, hvor han ikke mægter at staa.

KONSEILSPRÆSIDENTEN. Hvad vil Deres Majestæt.

DRONNINGEN. Gøre min Pligt. Hun træder hen til Vinduet og slaar det op. Larmen lyder atter stærkt, saa høres enkelte Raab: »Dronningen, Gud bevare Dronningen«. Dronningen løfter Haanden. Larmen bliver til dæmpet Mumlen.

DRONNINGEN højt. Hvad vil I. Larm.

EN STEMME. Retfærdighed, frels Folkets Datter, Anne Kathrine, ned med Parykkerne, ned med Stormandsvælden, ned med Aristokraterne. Larm og Raab. Gud velsigne og bevare Dronningen.

MATHIAS Stemme. Dronningen lod mig ride Træ-

hesten — Anne Kathrine frelste mig, længe leve den Kongen elsker, Kongen frem, Kongen leve. Larm.

Trommehvirvler og Komandoraab.

DRONNINGEN vendt mod Anne Kathrine. Træd herhen.

OVERKAMMERHERREN. Deres Majestæt.

DRONNINGEN. Ti, her befaler jeg og jeg alene. Træd herhen.

ANNE KATHRINE gaar taus hen til Vinduet. Vældig Larm og Modsigelser derude.

DRONNINGEN. Bed disse Mennesker gaa.

ANNE KATHRINE trodsig. Og hvis jeg nægter det.

DRONNINGEN. Saa kommer de uskyldiges Blod over Deres Hoved. Vagten vil knuse denne sammenløbne Flok i faa Minutter, tal.

ANNE KATHRINE mod Kongen. Hør mig, vaagn, frels mit Liv.

DRONNINGEN. Kongen er bevidstløs, dette er unødigt, tal til dem derude. Men hurtigt.

ANNE KATHRINE. Endnu en Stund vil Deres Majestæt og Tyrannerne herske over Folket med de stærkeres Uret. Endnu en Stund. Men Ve Eder, Ve Eder naar Folket vaagner og føler sin Styrke, saa vil Enevælden dø i Blod.

Hun træder op i Vindueskarmen og raaber til Folket:

Endnu er vi de svage, men lær af mig Brødre, lær af mig at ofre Jeres Liv for Jeres Frihed. Hun kaster sig ud ad Vinduet ned i Slotsgaarden.

Dødsstilhed, derefter vældig Larm.

DRONNINGEN træder tilbage med Haanden for Øjnene.

OVERKAMMERHERREN springer til Vinduet og raaber. Kaptajn Holstedt, for Djævelen jag det Pak fra hverandre.

Der høres Skud og Trommehvirvler.

OVERKAMMERHERREN smækker Vinduet i.
Dronningen gaar hurtigt over Gulvet og forlader Gemakket, fulgt af Følget, kun Overkammerherren og Lægen bliver.
Larmen bruser udenfor.
KONGEN rejser sig igen som i Søvne.
(Stærkt). »Min elskede, Zaïre, før Hymnens søde Baand
forener os for stedse med Hjerter og med Skæbne.
Zaïre. Zaïre, min Sjæls Veninde. Elskte — Zaïre.
Dokumentet, Dokumentet!«
Styrter tilbage med et Skrig.

Tæppe.

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

CARL BERNHARD

GAMLE MINDER
5. Udg. Kr. 2.00

FRA CHR. II's TID
6. Udg. Kr. 3.00

SVEND LEOPOLD

PRINSESSE CHARLOTTE
2. Oplag. Kr. 3.50

HYGGELIGE TIDER
2. Oplag. Kr. 3.00

ENEVOLD BRANDT
Oplag 2500. Kr. 6.00

PRO PATRIA
Kr. 3.50

D. V. D. LYHE ZERNICHOW

STØVLET-KATHRINE
Kr. 4.00

P. FR. RIST
PAGEBREVE
Illustreret af M. Høst
2. Oplag. Kr. 2.75

AXEL LUNDEGÅRD
STURZ
Illustreret af M. Høst
Kr. 3.75

KAREN BRAMSON

BERENGARIA
Kr. 3.25

SCHUBOTHES SÆRUDGAVER

H. PONTOPPIDAN

ET ENDELIGT

Kr. 0.50 hft., 0.75 ib.

HERMAN BANG

EN DEJLIG DAG

Kr. 0.75 hft., 1.00 ib.

GUSTAV ESMANN

HJORT OG MICHELSEN

Kr. 0.75 hft., 1.00 ib.

EMMA GAD

ET SØLVBRYLLUP

Kr. 1.00 hft., 1.25 ib.

P. ROSENKRANTZ

NATTENS DRONNING

Kr. 0.75 hft., 1.00 ib.

HOLGER RÜTZEBECK

SPORENE SKRÆMME

Kr. 0.75 hft., 1.00 ib.

SAMLINGEN FORTSÆTTES

J.V. RODES EFTFLG.
J. SKRÆM
BROLÆGGERSTRÆDE 3.